

İKİDAM

HALK GAZETESİ

İLK TESİSİ: 1894 SAYI : 25
İKİNCİ TESİSİ: 1939 YIL : 1

SAYISI HER YERDE 3 KURUŞTUR

CAĞALOĞLU NURUOSMANIYE No. 54
TELEFON: 23300 — İSTANBUL

Harcırah meselesi

Bir zamanlar günde 150 lira alanlar vardı ve ceplerinde bir metelik bulunmazdı. Bunun esbabı mucibesini Paris barlarının garsonları size söylerler...

Yazan: Ahmet Ağaoğlu

Büyük Millet Meclisinin müzakeresine tevdi edilmiş olan yeni bir kanun projesi memurlukla harice gideceklerle verilecek harcırahların azami ve asgari miktarlarını tesbit ediyor.

Bu cetvele göre harcırahlar günde altmış lira ile otuz lira arasında doluyor.

Hattâ Türkiye içinde ve fakat memuriyet merkezleri dışında yapılan beynelmül kongreler ve siyasi müzakerelere iştirak edenler dahi aynı miktarda harcırah alamazlar!

Meselâ: İstanbulda içtima eden beynelmül bir kongreye Ankara'dan gelecek iştirak edecek olanlara günde 50 - 60 lira harcırah verilecektir.

Vekillere, baremin birinci, ikinci ve üçüncü derecesindeki memurlara da aynı miktarda harcırah verilecektir.

Haricte gayri siyasi kongrelere ve içtimalara iştirak etmek veya hukukî tedbirde bulunmak için gidenler ise günde kırk lira alacaklardır.

Baremin daha aşağı derecesindeki memurlara da yevmiye olarak 30 - 35 lira verilecektir.

Bu rakamlar, bundan evvelkilerden nispeten daha müteaddirdir. Bir zamanlar vardı ki - beheri onar lira hesap edilmek üzere - günde on beş - on iki, dokuz, beş İngiliz lirası yani 150, 120, 90, 70 lira yevmiyeler veriliyordu. O zamanlar

fiyâh bir tetkik seyahati, insanı doyurmak için kifayet ederdi. Vakıa öyleleri de vardı ki senenin kısmı azamî haricte geçirdikleri halde ceplerinde hiçbir zaman bir metelik bulunmazdı. Bunun da esbabı mucibesini size Paris barlarının garsonları söyler!

O zamana nisbeten bugün teklif olunan rakamlar elbette ki çok müteaddirdir.

Fakat Fransızların bir sözü vardır. Comparaison n'est pas raison; mukayese hak temin etmez.

Nefsilemizde bu rakamlar dahi pek yüksek, fazla taşkın ve umumî hayat seviyemize kabili telif değildir. Bu gibi işlerde yani maaş, tahsisat, harcırah vesaire gibi masraflar ihtiyar edilirken vâhidî kıyasımız Türk köylüsünün hayatı, kazancı, geçimi olmalıdır. Çünkü - bilmem ki tekrarıma lüzum var mıdır? - bütün bu harcırahları vesairleri veren nihayettümmü haye ederken, rakamlar tesbit edilirken onun seviyesini, kazancını, kudret ve vüs'atını hiçbir zaman nazarımdan uzak tutmamalıyız.

Türk köylüsünün seviyesine ve geçimine gelince, onu da vakti ile bu alanda gayet esaslı tetkikler yapmış olan muhterem mebus ve profesör Yusuf Kemal ile yine vakti Cümhuriyet Halk Fırkasının isteği üzerine tatil zamanında intikiller icra etmiş birçok mebuslar ile bilhassa Balıkesir mebuslarından sorunuz.

Zaten uzağa gitmeğe ne hacet: İktisat Vekâletinin Konjektüre bürosunun orta Anadolu hattında 1936 senesine ait nesrettiği malûmatı mütalea etmek yetişir: Orada deniliyor ki: «Orta Anadolu köy-

lüsü yiyeceğini teminde müşküllât çekiyor!»

Yalnız bu cümle bizi insafa, müriyete davet etmek için yetişmez mi? Bizim halimiz nerede, günde 30 - 60 lira harcırah almak nerede?

Anlıyoruz: İdare edenlerin hayat seviyesi idare olunanların hayat seviyesinden her yerde ve her zaman pek çok yüksektir. Fakat bizimki kadar arada uçurumlar olan bir muhit var mıdır?

Harcırah meselesi beni çoktan - beri meşgul etmekte idi. Bu meselelerin başka memleketlerde ne halde olduğunu öğrenmek istedim. Arada nisbet bile yoktur.

Alalım meselâ bütçesi bizim para ile takriben üç milyar liraya varan Fransayı. Ben meseleyi araştırdığım zaman orada Hariciye Vekili meşhur Briyandı. Bana verilen cevap şu oldu:

Briyana devlet senede götürü olarak harcırah için evvelce yüz bin frank veriyormuş. Sonra para düşmüş bu miktari yüz elli bine çıkarmış. Briyan bu para ile bütün seneyi idare ediyormuş. O zamanlar on iki frank bir lira idi. Demek Briyan bir sene için evvelâ takriben sekiz buçuk ve sonra on bin lira alıyormuş.

O zamanlar bizim verdiğimiz ancak yetmiş günlük tutarı demektir!! Aradaki fark göze batacak kadardır. Fakat yalnız bura da mı?...

Hele memleketin içinde yapılan kongrelere, siyasi içtimalara iştirak edenler hakkında harice gidenler gibi muamele edilmesini, ve harcırah verilmesini asla anılamadık! Bu neden icabetmiştir?

Ümit ediyoruz ki kanun projesi meclise geldiği zaman mebuslarımız lazım olan tetkikleri yapar ve kanundaki lüzumsuz ilâvelerle rakamları Türk hayatının umum seviyesi ile telif edilebilecek bir radeye indirirler.

Ağaoğlu Ahmet

Kimlerin Heykelini Dikmeliyiz?

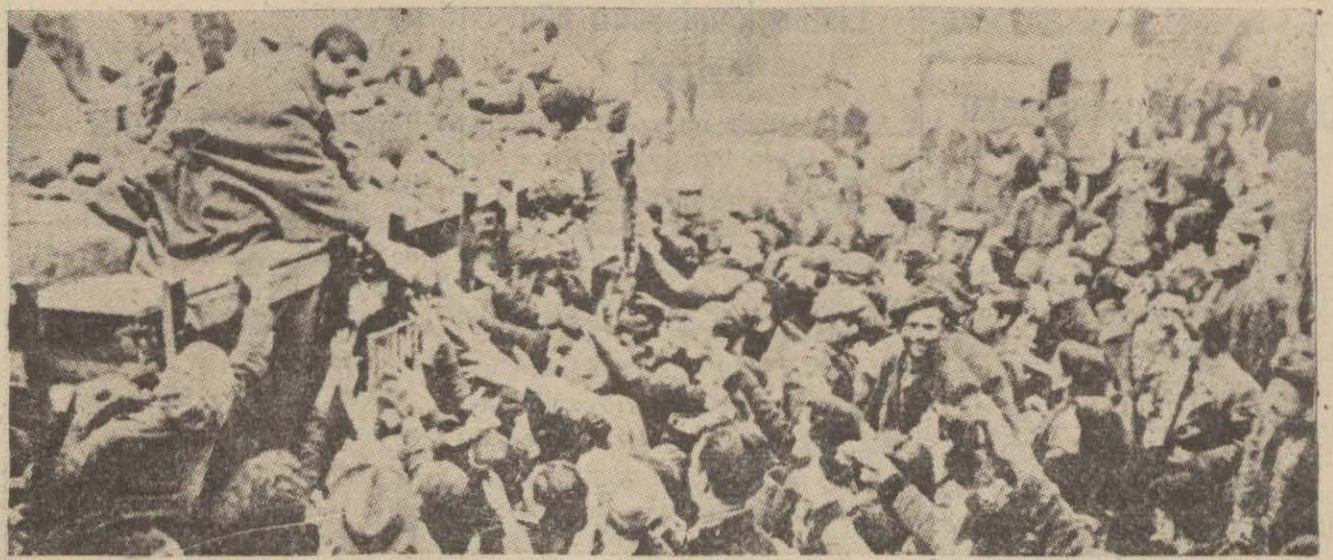
«Kimlerin heykelini dikmeliyiz?» anketimizin gördüğü rağbet ve alaka bizi cevapların neşrinin 15 Şubata kadar uzatmağa sevketti. Okuyucularımızın gönderdikleri cevapları yedinci sahifemizde bulacaksınız. Bu tarihe kadar gelecek cevapları neşredersek ve sonra anketten çıkan neticeyi kaydedeceğiz.

Bu ankete, herkesin hiçbir kayıt ve şarta tâbi olmaksızın cevap verilebileceğini Atatürk'le İsmet İnönü'den başka on beş büyüğümüzden hangilerinin heykellerinin dikilmesi, istendiğini sarıh adreslerle bize bildirmeyi rica ettiğimizi hatırlatırız.

İspanya harbinin neticesi

Hükûmetin mücadeleye devam etmesi imkânsız görülüyor

Bütün erkânın Fransaya iltica etmesi Cümhuriyetçilerin son mukavemetini de kırdı

FRANKOCU'lar hükûmetçilerden aldıkları yerlerde aç halka ekmek dağıtıyorlar

Filistin konferansı dün Londrada açıldı

Konferansı açan İngiliz Başvekil ÇEMBERLAYN

Çemberlayn bir nutuk irad etti, Mısır murahası buna cevap verdi

Londra, 7 (A.A.) — Yuvarlak masa konferansı, bu sabah açılmıştır. Hakikati halde iki konferans açılmıştır: Bir taraftan İngiltere ile Arap memleketleri arasında, diğer taraftan İngiltere ile Yahudi memleketleri arasında.

B. Çemberlayn, hitabesinde ezümle şöyle demiştir:

Şimdiki müşküllâta âkilâne bir hal çaresi bulmak için bizimle mesafî birliği yapmak lûtunda bulunan memleketler murahhaslarını selâmlarım. Müzakereler tam, serbest ve açık olacaktır. İngiltere, Filistinde sulhün süratle teessüs (Arkası 3 üncü sayfada)

Seçim defterleri hazırlandı 11 Şubatta nahiyelelere asılacak

Mebus intihabı için şehrimizdeki faaliyet devam etmektedir. Mahallelerde seçicilerin adlerini gösteren bütün defterler hazırlanmış ve Belediyeye getirilmiştir. Evvelki gün Şehir Meclisi tarafından Teftiş Heyeti vazifesi görmeğe

Yeni Efgan Elçisi Feyz Muhammet Han

Evvelki gün Ankarada Cümhurreisi İSMET İNÖNÜ'ne itimatnamesini vermeğe giderken.

Perpignan, 7 (A.A.) — İspanyol mehafili, Cümhuriyetçi hükûmetin İspanyadan İftirakındanberi siyasi havanın tamamen değişmiş olduğunu kabul etmektedir.

Bazı kimseler, Cümhuriyetçi İspanyanın merkezi mmtakasının mukavemetinin devamı edebileceğini suale şayan görmekte idirler. Her ne pahasına olursa olsun mukavemeti iltizam eden bazı zevat, son günlerde Fransaya iltica etmişlerdir. Amele fırkaları zimamdarları ile askeri mehafilin istikametlerini değiştirmiş oldukları muhakkaktır. (Arkası 3 üncü sayfada)

Mussolini yeni bir harp kanunu hazırlıyor

Bu kanun, harp ve sulh zamanlarında enternasyonal hukuku tesbit edecek

Roma, 7 (A.A.) — Mussolini, «Harp ve bitirahlık zamanlarına ait yeni hukuk» istişare komisyonunun ilk toplantısında söylediği nutukta harp zamanına ait yeni bir kanun tanzimi lüzumunu izah etmiş, enternasyonal hukukun bilhassa tayyarelerin icadından sonra hükümsüz kaldığını ve İtalyanın pek yakında hiçbir memleketle olmıyan bir kanuna sahip olacağını beyan etmiştir. Mussolini ceza kanunu ile askeri kanunları da ıslah edeceğini ilâve ettikten sonra komisyonun mesaisini şahsen kendisinin kontrol edeceğini bildirerek sözlerine nihayet vermiştir.

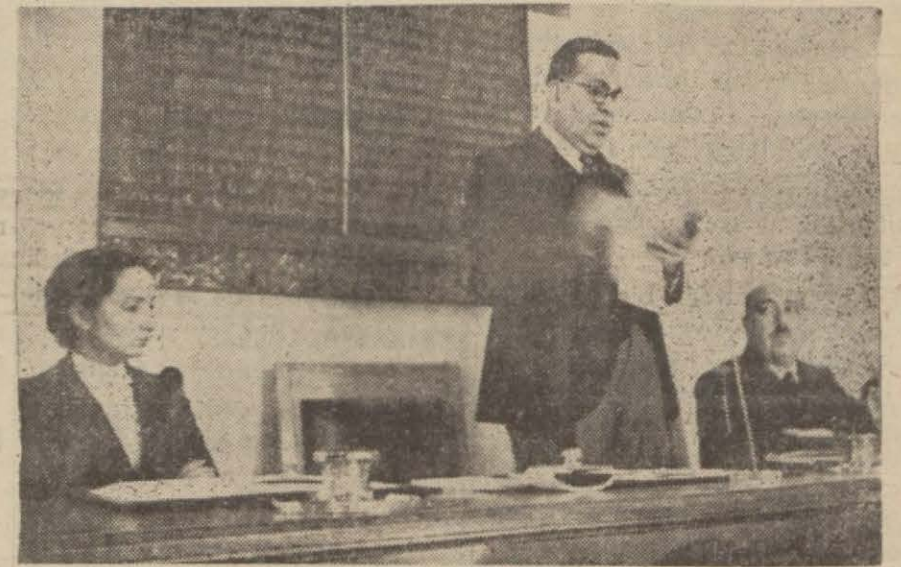
Bu Daimi Komisyon Senato azasından Amedeo Giannini'nin riyaseti altında ve Milli Müdafaa Nezaretleriyle diğer idarelerin teşriki mesaisiyle çalışacaktır.

Kont Cianonun seyahati

Berlin, 7 (A.A.) — Kont Ciano, bu ayın 23 ünde Romadan ayrılacak, 25 Şubatta Varşovada ve 28 inde Berlinde bulunacaktır.

Bir kömür ocağı çıktı

Tekirdağ, 7 (A.A.) — Dün akşam üzeri Barbaros nahiyesi civarındaki kömür ocaklarından biri çıkmış ve üç amele toprak altında kalarak ölmüştür.

Toptan istifası istenen Şehir Meclisi sinin açılış celsesinden bir görünüş

Şehir Meclisi toptan istifa etmeli midir?

Meclisin yarıdan fazlasının mürakabe vazifesinde teyakkuz göstermemiş olan eski Meclis azasından tereküp ettiği ileri sürülüyor

Muhittin Üstündağ zamanında Belediyede cereyan eden bazı yolsuzlukların meydana çıkması ve bu yüzden eski Vahi ve Belediye Reisinin mahkemeye verilmiş olması ortaya şöyle bir iddia çıkmıştır: Şehir Meclisi ve bilhassa Daimî Enümen azası, kendilerine tevdi (Arkası 3 üncü sayfada)

Bir harp çıkarsa...

Amerikanın ön hatları Fransa ve İngilterede olduğu tekrar ediliyor

İngiliz Başvekil ve Hariciye Nazırı Pariste Fransız Başvekilile beraber (Yazısı 3 üncü sayfamızda)

İnkılâbın Mesalesi

Eşya fiyatları ve yeni barem

İki arkadaş konuşuyorlar:
— Avrupayı dolaştın. Ne var, ne yok? Hayat ne halde oralarda?
— Çok ucuz azizim, şu üstümdeki kostümü görüyor musun?
On dört lira...
— Şaşılacak bir şey değil, Eminönüne giderken birçok hazır ve ısmarlama elbise dükkanları bizde de bu fiate elbise alılabileceğini gösteriyor.
— Ayagımdaki iskarpinleri 3 liraya aldım.
— Bizde de var.
— Sekiz lira aylıkla bir odada otuyordum, yirmi otuz kuruşa karnımı doyuruyordum...
— Onlar da şaşılacak şey değil, bizde de aynı fiate pansiyon bulmak, aynı fiate yemek yemek kabildir.
— Evet amma şu farkla: Bizde bu fiate yaptıracağın kostüm, iskarpin, yiyeceğin yemek manzara olarak belki oradakilerin aynı, fakat kalite olarak oralarda bulamayacağın kadar aşağıdır

Memleketimizde alış veriş ederken ve bir lokantanın yemeğini tatmadan evvel iyi ile fenayı ayırmak için iyi bir kumaş taciri, iyi bir kunduracı ve iyi bir aşçı olmak lazımdır. Herkesin her meslekte mütchassas olması imkânı olmadığına göre devletin yeni barem kanunları insanları arasındaki farklılıkların tayin etmek üzere bulduğu «sehadetname» çaresini eşyaya da mı tatbik edeceğiz? Alacağımız maldan, yiyeceğimiz yemekten sehadetname mi isteyelim?

KEMALİST

Peygamberlerin HAYATI

YAZAN: KEMALİDİN ŞÜKRÜ

Musa - İsa - Muhammet : 23

Musanın Hayatı

"Hatun gebe kaldı ve bu bir oğlandı. İsmi Musa peygamberdi,"

Umran'ın karısı sesini çıkarmadı.

Asiye onun kulağına:

— Benimle beraber geleceksin. dedi. seni kocan Umran'ın yanına götürceğim. Onunla konuşmayacaksın. Yalnız koynuna girecek ve beraber... yatacaksın. Sonar da kalkıp yine buraya geleceksin. seni bekleyeceğim...

Bu garip emirlerden bir şey anlamayan Umran'ın karısı saray koridorlarında Asiye'yi takip etti.

Asiye onu doğruca Umran'ın yatığı yere götürdü:

— İşte kocan. dedi. onunla konuşuktan sonra hemen geri gel. Sakin fazla ses çıkarma.

Umran'ın karısı, kocasının böyle sırtüstü yatmış uyur görünce hemen yanına yaklaştı. Uyandırmak için elini, yüzünü okşamağa başladı.

Bu hareketler, hem kendisini, hem de uykuda bulunan Umranı uyandırdı.

Ve nihayet olacak ta oldu.

TARİH DİYOR Kİ:

«Ol gece ki hatunu Umran'ın yanına gelmiş ve onu uykulu halinde bulmuştu, hemen koynuna girdi. Şehvetin galebesiyle yanına sokuldu ve Allah'ta emre ile salatte ol hatun Umran'dan gebe kaldı ve gebe kaldığı bir oğlandı. Bu oğlan da Beni İsrail'in halâşkârı olacak Musa peygamberdi.»

Evet.. Umran'ın karısı o gece kocasından gebe kalmıştı ve gebe kaldığı bu çocuk ta Musa peygamberdi.

Umran, kendine gelince telaşa düştü.

Karısına:

— Sen buraya nereden geldin?

Diye sordu. Kadın:

— Evden geldim, dedim, dedi, bizim tayfanın kadınları kocalarını merak ettiler, haber sormak için geldim.

— Peki buraya.. saraya nasıl girdin?

— Kapıdan girdim.

— Saray kapısını ben kendi elimle kapamış ve arkasından da demirini koymuştum. Sana kapıyı kim açtı?

Kadın, bir müddet tereddüt ettikten sonra cevap verdi:

— Kapıyı açık buldum ve girdim.

Umran'ın karısı mahsus yalan söylemiş, Asiye'yi ele vermek istememişti.

Umran, gerek kapının açık olmasına ve gerekse Firavun'un bütün isteği ve emri hilâfına karışile buluşmuş olmasına hayret etti.

— Bunda Cenabıhakkın elbette bir hikmeti vardır.

Diye kendi kendine söylendikten sonra karısına:

— Haydi, çabuk buradan git ve

geldiğini kimse duymasın, dedi, seni kendi elimle saray dışarısına çıkarmadan ve kapıyı tekrar arkadan kapamadan rahat etmem.

Karısı her ne kadar:

— Ben yalnız giderim..

Diye ısrar ettiyse de Umran razı olmadı ve onu saray kapısına kadar bizzat götürdü.

Kapıda, arkasında ipek örtüsü, melek gibi yüzlü ile bekleyen Asiye'yi görünce her şeyi anladı.

Kavminin bu en aziz kadınına:

— Ya Asiye.. dedi.. niçin bunu yaptın? Firavun duyarsa halimiz nice olur? Bilmiyor musun ki bu gece bütün erleri hatunlarından ayırt etti ve hattâ kendi bile senin yanına yatmadı. Halbuki sen kapının kilidini açtın.. hatunumu belki de buraya sen davet ettin ve onu benim yanıma sevkettin.

Asiye, Umran'ın bu sözlerine şöyle mukabele etti:

— Cenabı hak nihayet Beni İsrail kullarına acıdı. müddet olsun sana ey Umran ki, kavminizin halâşkârını senin sulbünden getirecek. Karını buraya ben çağırmadım. Onu saray kapısına Cenabıhak sevketti. Kapıyı da ona açan ben değilim, fakat Allah'ın bana ihtidir. Muhakkak ki, bu gece hatunum büyük halâşkârı olacak Musa peygamberdi.

Asiye böyle söyledikten sonra kadını kapıdan çıkardı.

Umran, kapıyı bizzat kendi eline kapattı, kol demirini vurdu ve tekrar eski yerine gitti. Üzerini, başını düzelttikten sonra başını kapı eşiğine koyarak yattı.

Asiye de odasına çekilmiş, Cenabıhakkı bu hayırlı işde kendisini vasıta kıldığı için tekrar secdesine yatmıştı.

Aradan henüz bir saat geçmişti. Şehir dışında, mezarlık sarayı civarında halka olmuş Kipti kâhinleri, gözlerini gökyüzüne dikmişler, yıldızları tetkik ediyorlardı.

Birden, içlerinden biri haykırdı:

— Felâket.. felâket. korkutmuşuz başımıza geldi.. Beni İsrail'in beklediği yıldız doğdu..

Bütün kâhinler de gökyüzünde o zamana kadar mevcut yıldızlardan daha parlak bir yıldızın doğduğunu görmüşlerdi

Onlar da:

— Eyvah.. eyvah..

Diyecek saçlarını, sakallarını yolmaya başladılar. Bu feryat ve figanları duyan Haman uykusundan uyanı:

— Ne var.. ne oluyor?

Diye sordu. Maiyeti halkı gidip başkâhin Haceb'e sordular.

Haceb, doğruca Haman'ın yanına geldi:

(Arkası 3 üncü sayfada)

Şehir Haberleri

Tramvay, Tünel tesellüm işi

Amele Teavün sandığı da Nafiaca alınıyor

Tramvay ve Tünel Şirketlerinin Nafia Vekâleti tarafından başlanan tesellüm işine devam edilmektedir. Evvelce de haber verdiğimiz gibi devir ve teslim işinin Şubat nihayetinde bitirilmesi için çalışılmaktadır.

Tesellüm işinin en tabii şartları içinde devam ettiği ve Şirketin bankalarındaki mevduatları mevcut sırası ile Nafia Vekâleti tarafından kurulan tesellüm komisyonuna alındığı anlaşılmaktadır. Amele Teavün sandığı da bütün mevduatı ve mevcudatı Nafiaya intikal edecektir.

BELEDİYE

Vali ticaret odasında

Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar dün Ticaret Odasına giderek bir müddet meşgul olmuştur.

Daimî encümenin dünkü faaliyeti

Daimî Encümen dünkü toplantısında Heybeliada, Erenköy, Söğütöçesmede bazı yolların inşasına dair olan işlerle, çam tırtılı mücadelesinde sarfedilecek paraların ziraat muallimlerine peşinen verilmesi, temizlik işleri amalesine elbise yaptırılması, Kabataş lisesi ve civarının tevsi, Eyüp spor sahası için yapılacak istimlak işi ile Atatürk köprüsü ilâve inşaatına dair olan meseleleri görüşmüştür ve bir kısmını intaç etmiştir.

Mağuş maddelerin kontrolü

Belediye Reisiği dün bütün alâkadarlara bir tamim göndererek mağuş maddeler satanlar hakkındaki mevcut kontrolün artırılmasını ve sıklaştırılmasını talep etmiştir.

Selimiye sırtlarına 1200 çam dikiliyi

Haydarpaşa ve Selimiye sırtlarının ağaçlandırılması etrafındaki faaliyet ertmiştir. Çam dikmek üzere dün kadar 820 çukur açılmıştır. Bu sırtlara 1200 ağaç diki- lecektir.

Esnaf cemiyetlerinin toplantı günleri

Esnaf cemiyetlerinin umumî heyetlerinin toplanma günleri şöyle tespit edilmiştir. Bugün sabah saat 10 da Eminönü Halkevinde yorgancılar cemiyeti, 14 de ayaklıpıcılar cemiyeti, yarın saat 12 de musiki san'atçıları cemiyeti, 14 de deniz küçük nakliyat esnafı cemiyeti, Cuma günü 10 da emekçi yapımcılar cemiyeti, 14 te leblebiciler cemiyeti, Cumartesi günü 10 da sular cemiyeti, 14 de dokumacılar cemiyeti, Pazartesi günü 10 da çiçekçiler cemiyeti, 14 te kapıcılar cemiyeti ve Salı günü saat 10 da kasaplar, 14 te şekerçiler cemiyetleri senelik kongrelerini akteceklerdir.

Etin daha fazla ucuzlaması için

Zamana ve alınacak tetbirlere bağlı

Et fiyatlarının pahalılığı hakkındaki mütalealar ve şikâyetler devam etmektedir. Dün kendisiyle görüşen bir muharririmize Dev- let Ziraat İşletmeleri Kurumundan salâhiyetler bir zat şunları söylemiştir:

«Kurum her gün 500 koyun kesmektedir. Halbuki İstanbul günlük ihtiyacı 2000 koyundur. Kurum etlerini kasaplara Belediyenin narhı üstünden satmaktadır. Halbuki toptancılar kasaplara narhtan daha pahalıya satmakta- dırlar. Perakendeciler kasapların kazançları arasındaki fark buradan ileri gelmektedir. Etin ucuzlaması zamana ve alacağımız tedbirlere mütevakıftır.»

DENİZ

Liman komisyonu dün toplandı

Çatalağzında mı yoksa Ereğlide mi bir liman kurulmasının muvafık olacağı hakkında yapılmış olan etüdleri tetkik etmek üzere evvelki gün toplanmış olan komisyon dün de sabah ve öğleden sonra olmak üzere Deniz Ticareti Müdürlüğünde iki defa toplanmıştır.

Bu toplantıda Nafia Vekâleti limanlar Baş Mühendisi Demayö, Nafia Vekâleti Demiryolları İnşaatı Reis Muavini Rıza, Deniz Ticareti Mektebi Nakliyat Muallimi Şevket ve Liman Reisi Hayrettin hazır bulunmuşlardır. Görüşmeler ve tetkikler iki gün kadar devam edecektir.

GÜMRÜKLER

Komisyonculuk imtihanı

Şubatin 14 ünde İstanbul gümrük Baş Müdürlüğünde yeniden komisyoncu, maiyet memuru ve tüccar kâhibi olmak isteyenler arasında bir imtihan yapılacaktır. İmtihan komisyonu seçilmiştir. İmtihanda muvaffak olanlar birer ehliyetname alacaklardır.

Eyüpte bir adam arkadaşını yaraladı

Eyübe tâbi Çiftalan köyünde evvelki gün bir cinayet işlenmiştir. Hâdis şudur:

Çiftalan köyünde Şabanın yanında çalışmakta olan Yugoslavya göçmenlerinden Eyüp Oğlu Mazlûm ile aynı köyden Hamdi arasında bir meseleden dolayı bir kavga çıkmıştır. Hamdi o sırada eline geçirmiş olduğu bir balta ile ters tarafa Mazlûmun başına ve müteaddit yerlerine vurmak suretiyle zavallıyı ağır surette yaralamıştır. Mazlûm, kaza mahalline çağırılan İmdadî sühil otomobile Gureba hastanesine nakledilmiş ve Hamdi de derhal yakalanarak Adliye'ye teslim olunmuştur.

HERGÜN

Sağlam İş!

Mesrutiyetten sonra, İstanbul'da türeyen yeni isimleri hatırlıyor musunuz? Mahal - le kahvesinin adı: «Turan».. kunduracı dükkânının ismi: «Kızıl elma».. meyhaneninki: «Kanunu Esasi» olmuştur!

Birkaç yıldanberi de «İş» li kelimeler salgını var: Anla - şılan, İş Bankasının muvaf - fakiyetinden, Yünışlerin, İpek işlerin şöhretinden olacak, sık sık gözümü yeni tabelâ - lar çarpıyor: Temiziş!.. Süt - iş!.. Her iş gibi..

Hattâ, böyle «İş» li bir me - mua bile var: Eviş!

İşini bilenlere, bütün «İş» ler mübarek olsun.. Ancak bu gü - zel, karlı işler arasında henüz alınamadığımız bir «İş» var: Sağlam iş!

Son zamanlarda piyasayı bir «çitruk iş» tir sardı: Ka - dır çorabından apartman çatısına kadar!

Yenicamiin önüne asfalt yol yaptık, daha doğa doya çiğ - nemedem çukurlar açıldı!

Bebek rıhtımını, deniz her - gün biraz daha kollarının ara - sına çekiyor!

Ankara'da, küçük bir yer sarsıntısı birçok büyük bi - naların çatladığını duyduk!

Şurada burada yeni yapı - lan apartmanların, birden - bire göçiverdiğini gazeteler - de sık sık okuyoruz!

Fakat, yalnız taş, demir, çimentoya mahsus işlerde mi bu çürüklük?

Zorlu dalgaya dayanamı - yan rıhtım, sıkı rüzgâra gö - çüs çeremiyen duvar, Saray - burnu akıntısını geçemiyen Etrüsk gibi, fikir, san'at mah - sullerimiz de böyle: Hep çür - üşüyor!

İki yılda, şakulünü kaybe - den yeni apartmanlarımız kirasile beraber kirasının da yüzde ellisini kaybediyor.

Londrada binaların «doksân dokuz sene» müddetle kira - landığını bilmiyor musunuz?

Paris sokaklarını dikkatle gözden geçiren bir dostum söyledi: Birçok binalar, sıh - hatlı göğüslerinde şu uzak yılların tarihini taşıyor: 1615, 1703, 1781..

Fakat, bu sağlamlık yalnız maddî eserlere mi mahsus?.. Küttüphanelerinde de asırlar ayakta duruyor mu?..

Yusuf Ziya ORTAÇ

ADLİYE

Şişhane karakolunu yıkan müteahhit hakkında takibat

Şişhane karakolundaki eski it - faise binasının yıktırılması esna - sında bir duvarın yıkılarak ame - lenin altında kaldığı ve tehlikeli bir şekilde yaralandığını yazmış - tık.

Yaralı amele Ali kaldırdığı hastanede ölmüş olduğundan bi - nanın yıkılmasına nezaret eden müteahhit Osman polis tarafından yakalanmış ve hakkında tedbirsiz - lik yüzünden ölüme sebebiyet maddesinden takibata başlanmıştır.

Şehir Meseleleri

Gaz kokan peynirler

Kabahat ne bakkalda ve ne de tüccardır. Mandıra sahipleri fazla kazanmak için peynirleri gaz tenekelerine dolduruyorlar!

Son zamanlarda İstanbul'un muhtelif semtlerinde satılmakta olan tenekeli peynirlerinin gaz kok - tuğunu hayret ve esefle öğrendik.

İnsan bunu öğrenince derhal peynirin gazla ne münasebeti var - dır? diye düşünüyor. Mesele gayet basit, beyaz peynirler mandıralar - dan İstanbul tenekelerine içeri - sinde geliyor. Mandıra sahipleri pey - nirlerin maliyet fiyatını azaltmak veya daha doğrusu biraz daha ka - zanamış olmak için yeni tenekelere konulması lâzımgelen beyaz pey - nirleri öteden beriden derme çat - ma toplamış olan eski gaz tene - kelerine doldurup doldurup piya - sayı sürüyorlar.

Dün bu münasebetle gördüğü - gümüz büyük miyasta iş yapan bir peynir tüccarı acı acı dert ya - narak bize aynen şunları söyledi:

«Azizim, bu mesele yeni bir dert değildir. Ötedenberi vardır. Halk bakkallardan, bakkallar biz - den şikâyet edip duruyorlar. Bu Kabahat ne bizde ne onlarda, doğ - rudan doğruya bize bu malları gönderen mandıralardır. Onlar bu işi bittabi kâr etmek kastile yapı - yorlar. Fakat şikâyetlere biz mu - hatap oluyor, zararı biz görüyo - ruz. Sözde de bütün mandıralar yeni tenekeler kullanmak mecburi - yetindedirler. Hani ya! Bu me - cburîyeti dinliyen kim, herkes ala - bildiğine, insafın derecesine gö - re; hareket ediyor.

Biz satmışımız peynirleri geri al - makta doğrusu bıktık usandık. Ya bir de asıl halktan paparaşı yit - yen zavallı bakkallar. dinleseniz onlar kim bilir neler söyleyecek - ler.»

Bir bakkal da diyor ki:

«Peynir, halkın en fazla rağ - bet gösterdiği bir yiyecek madde - sidir. Açıkta açığa bu suretle hile yapılması bizim haysiyetimizi ku - ruyor; müşterilerimizi günden gü - ne kaybediyoruz. Kabahatli mey - dana çıkarıp cezalandırmak lâzım -

Edirne peynirlerinin tenekesi - toptan 6.50, perakende olarak 7 li - radır. Yağlı Trakya malı tenekeli peynirleri 6.30 liradır. Anadolu peynirleri, yağlı derecesine göre 5 liradan 6 liraya kadardır.

Peynirler bu sene kış mevsimi - hemen hemen olmadıktan şikâ - yet ediyorlar. Sebep halk peynir almıyormuş. Elbette olmaz, gaz kokan bir peyniri ne diye alsın.

Maamafih yukarıdaki ifadelerin - den ve yaptığımız tahkikattan ka - bahatin bakkalda ve tüccarda de - ğil, doğrudan doğruya mandıra - larda olduğu anlaşıyor.

Halkın midesi ve sıhhati ile a - lâkadar olan bu meseleyi esaslı bir şekilde tetkik etmek ve şifâ - tî tedbirler almak zarureti vardır.

Selâm CAVİT

Sütçüler cemiyeti umumî heyeti

Dün Eminönü Halkevinde süt - çüler cemiyeti umumî heyeti se - nelik kongresini akletmiştir.

Bu kongrede mühim. meseleler görüşülmüş, senelik faaliyet ra - porunun okunmasından idare he - yeti ibra edilmiş, yeni inşası mü - tasavver esnaf hastanesi için bü - tün azanın bir defaya mahsus ol - mak üzere 100 kuruş fazla aidat vermesi teklifi ittifakla kabul e - dilmiştir.

Hatayda bir fabrika kuruldu

Hataydan şehrimize gelen mal - ulla göre, Hatayda 3700 İngiliz li - ralık sermayeli yeni bir sabun ve yağ fabrikası kurulmuştur. Bu fabrika memleketimizle alış veriş yapacağından bu haber piyasada memnuniyetle karşılanmıştır.

Karagümrükte ağır bir yaralama

Karagümrükte Taşhanda kahve - ci İhsan bitişik kunduracı İsmail'in dükkânına gitmiş ve kahvesine a - it bir sandalyeyi almıştır. Buna kızan İsmail İhsana hücum etmiş ve kavgaya başlamıştır. İsmail e - line geçirdiği kunduracı bıçağı ile İhsanı müteaddit yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

İsmail yakalanmış ve dün Ad - liye'ye verilerek tevkif olunmuş - tur.

Ressamların kongresi

Dün Alay Köşkünde müstakbel ressamlar birliğinin senelik kon - gresi yapılacaktır. Fakat ekseriyet olmadıktan toplantı önümüzde - ki Salıya kalmıştır.

Yaşamağa mahkûm!

YAZAN: Mahmud Yessari

— 21 —

Fakat, Nazlıyı görebilmek için, nereye baş vurabiliriz.

Nazlı, gözümde tütiyordu. Ev - de, dadımın bakışları, artık beni rahatsız etmiyordu. «Oraya» gi - dersem, Nazlıyı görebilecek mi - ydim?

Günlerce, bu ızdırabın ateşi ile yandım.

Eğer araya Nazlı girmemiş ol - saydı, «onlar» tı, belki de unutmış olacaktım.

«Oraya» gitmek için yine mi rakı içecektim? İki, beni, bir cerahat gibi tiksindiriyordu.

Sokağa çıktığım zaman, kulakla - rımda garip bir çınlamalar vardı. Kararsız insanlar gibi, avare yü - rüyordum. Gazinoların önlerinden geçerken, zaafıma mağlûp olma - mak için, adımlarımı sıklaştırıyor -

Ben, bu imtihandan mağlûp olma - dan çıkacaktım.

Gün kararıyordu. Sokaklarda, camekânlarda, pencerelerde uya - nan ışıkların hepsi, içinde, teker teker aşkam gairliği ateşi yakı - yordu. Yanımda bir arkadaş istiy - yordum; sesini duyacağım, derdi - mi dinletebileceğim bir arkadaş.

Arkadaşsızlık ta, irademi kırı - yordu. Yollarda, avare dolaşırken, hep bunu düşünüyordum: Niye bir arkadaşımı yoktu? Ömrümün sonu - na kadar, insanlardan uzak, yalnız mı yaşıyacaktım?

Arkadaşım olmasında, kaba - hat sadece benimdi. Mekteplerde, sınıf, sıra arkadaşlarım, gözümü korkutmuşlardı. Ben, zengin ço - cuğu idim.. İyi giyiniyordum; mektebe midilli ile, araba ile gidi - ceğim. Güldürüm, yokul co -

lıklarından daha fazla idi. Defter - lerim, kalemlerim, hep pahalı, lüsktü.

Yaratılıştan çekingen olduğum için, kimseye fazla sokulmuyor, açılıp arkadaş olamıyordum. Et - rafındakiler, benim çekingenliği - mi kibir, zenginlik nûhûtu sanı - yorlardı. Bu his, herkesi benden uzaklaştırmıştı. Yakınlaşmak iste - sem bile, inanmıyor, ve hakaretle benden kaçıyorlardı.

Otuz yaşımda arkadaşsız yaşa - manın, bir ızdırab olabileceğini, hiç zannetmemiştim. Arkadaştan belki, zarar görecektim. Fakat bu - günkü yalnızlığımın zavallılığı ya - mında, bu zarar, muhakkak ki sı - fından aşağı kalacaktı.

Behice'nin evine gitmekliğimin sebepleri arasında, eksikliğimi duy - duğum arkadaşlık ihtiyacı vardı.

Sokakların alaca ışığı, gözlerim - den çok, sinirlerimi yoruyordu.

Avârelilik, ahlâkımı bozuyordu. Hiç yapmadığım bir şeyi yaptım; Pâis bir meyhaneye girerek tezgâh başı birkaç kadeh içtim. Aşağı gi -

ğil, midemi karıştırmış yakmıştı. Meyhanenin cigara dumanı, ocak isile kararmış, ağır ispirto kokan havası, göğürtü veriyordu. Sokağa çıkınca, sendeledim. Kõşebaşında duran otomobile bindim.

Şoföre, Behice'nin evinin adre - sini vermiştim. Otomobil kapının önünde durunca, birkaç dakika sonra, Behice'nin sesini duydum:

— Buyursunlar beyfendi..

Pencereden sarkmış bakıyor - du.

Kapıyı Ferdane açmıştı. Behice de merdivenlerden koşarak iniyor - du.

Evde, «Bey» olmadığını, sevinçli telâşlarından anlıyordum. Yukarı odaya çıktığımız zaman, masayı kurulu görünce şaşladım.

Behice, gülüyordu:

— Hergün, sizi bekliyoruz.

Bir şeye dikkat ediyordum; Be - hice de, Ferdane de, sitem etmi - yorlardı. Halbuki ben, onların, te - lefondaki kendilerini atlattığıma gü - cümüş olmalarını tahmin ediyor - dum. İkisi de, her sözünde sitem, serzeniş, kinayeler ile beni iğneli -

Onların, hiç sitem etmiyerek, hep güleriyüzle, dün ayrılmışım gibi konuşmaları içimi sızınletti - yordu.

Behice, bana - bir koltuk göste - rirken:

— Sizi bekliyorduk, dedi.

Ferdane de kurnaz kurnaz gü - lüyordu:

— Artık huyunuzu öğrendik. Şu - nun, bugün diye söz vermiyoruz - uz. Aklınıza esiyor geliyorsunuz, aklınıza esiyor gidiyorsunuz.

İki kadın, beni ağzılamak için, telâşla masanın etrafında dönüyor - lardı. Behice, meze tabaklarını dü - zeltiyordu:

— Sizin sevdiğiniz mezeleri öğ - rendik.

Ferdane de bardağına su, kade - hime rakı dolduruyordu:

— Üzerinize varmaya da gelmi - yor.

Behice, göz kırpyordu:

Son Telögraflar

Japonlar Çinde yine bir hezimete uğradılar

İngiltere hükümeti Çine yeniden ikrazatta bulunacak

Hongkong, 7 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor: Çin kışkırtıcı Sarı nehrin şimal kıyısında düşmanı çevirdikten sonra hücumu geçmişler ve dört Japon taburunu dağıtmışlardır. Şimdi Hong - Ho'dan Şensi'nin cenubuna kadar olan bütün bölge düşmandan kurtarılmıştır. Bununla beraber Taetsin demiryolunun doğu şimal bölgesinde henüz bir kaç Japon kıtası bulunmaktadır.

Çunking, 7 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor: Çinden alınan son haberlere göre, Şansi vilayeti'nin cenubundaki dağlık Çungtias bölgesinde Japonlar mühim bir hezimete uğramışlardır. Londra, 7 (A.A.) — Şekiaj ajansı bildiriyor: İngiliz hükümetinin Çine ikinci bir ikrazda bulunmak tasavvurunda olduğu bildiriliyor.

Londra elektrik fabrikasında infilak

Londra, 7 (A.A.) — Bu sabah Stepney amelesi elektrik fabrikasında birkaç infilak vuku bulmuştur. Polis gece bir İrlandalının evinde mühim miktarda mühimmat bulmuştur. Keza polis yeni araştırmalar neticesinde iki kişi tevkif etmiştir. Newyorktan bildirildiğine göre, elektrik ve mühimmat fabrikalarının muhafızları takviye edilmiştir.

Sovyet - Macar münasebatı

Moskova, 7 (A.A.) — Japon sefiri, Macar sefaretinin hareketinden sonra, Sovyet Rusya'daki Macar menafii ile meşgul olmağı kabul etmiştir.

Filistin konferansı

(Baş tarafı 1 inci sayfa) etmesini arzu ve teassüs edeceğine ümit etmektedir. Halihazırdaki vaziyetin şeniyetlerini nazarı itibare alalım, bütün vaktimizi esash hâdiselere tevcih ve müteakıl noktai nazarları takdir etmeğe gayret edelim. Mısır heyetinin şefi Prens Abdülmuîn, Başvekil cevap vererek Filistinde emiyetin teassüs edeceğine ve muallak meselelerin dostane bir surette hallolunacağını ümit etmekte olduğunu beyan etmiştir.

Hindistanda tezahurat

Londra, 7 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Hindistan Müstümanlarının Filistin konferansına gösterdikleri alâka bütün Hindistanda tezahuratlar yapılmaması intaç etmiştir. Bu mitingler Hind Müslüman cemiyetinin başkanı B. Jimah tarafından idare edilmiştir. Müstemleke Nazırı B. Makdonald'a Hindlilerin Arap davasına sempatisini gösteren binlerce telgraf çekilmiştir.

İçin tevessül ettikleri tarzı harekete İtalyan metalabatının nazarı itibare alınması manasını vermek lazımdır. Eğer bu böyle ise, demek ki İtalyanların haklı istekleri Çemberlay'nin siyasetine esas olan âdilâne sulhten haric tutulacaktır. Halbuki İngiltere hükümeti pekâlâ bilir ki, Fasist İtalya isteklerini ileri sürmekten geri kalmıyacaktır, ve Fransa da bil-melidir ki, İtalyan kuvvetleri İspanyada Frankonun nihai zaferine kadar kalacaklardır.

Almanların düşüncesi

Berlin, 7 (A.A.) — Siyasi mehafil, B. Çemberlay'nin Avam Kamarasındaki beyanatının yeni bir şeyi ihtiva etmemekte yalnız Fransa teminat vermektedir olduğu mü-talasıdır.

Ve onun birşey söylemesine meydan bırakmadan acele acele devam ettim: — Sakın şimdi neden bırakmazlar falan diye sormaya kalkışmayın. Halam biraz eski kafalı bir kadındır. Benim tek başıma bir davete gitmemeye razı olmaz. Belki siz bunu ayıplarsınız amma... Başımı kaldırdım, yüzü pek ciddi idi: — Hiç te ayıplamam, dedi, bazı hislere insan hürmet etmesini bil-melidir. Ben kurtuldum, diye derin bir nefes alıyordum. O, yine söze başlıyarak: — Fakat, ben bunun çaresini buldum, dedi, siz bir gün halanızın annemi tanıdığınız bahsetmiş-tiniz. Ne zamandır bir gün gelip kendisinin elini öpmeyi düşünüyor-dum. Bugün size halanızı hem hür-metlerimi arzederim hem bu vesile ile sizi, halazadenizin nişanlısı ile beraber yemeğe davet ettiğimi söyler, ümidisinden müsaade isterim. Zannediyorum ki reddet-meyecektir. Bu suretle annemin eski bir arkadaşını tanımakla da cid-

İmpeks Şirketi ve M. Krep

İngiliz iş adamı vaziyetini anlatıyor

Eski Başvekil Celâl Bayarın Parti heyeti umumiyesinde yaptığı beyanat üzerine tahkikat mevzu olmuş olan İmpeks Şirketi i-şinde muhtelif münasebetlerle ismi geçmiş olan Mösyo Krep iki gündenberi şehrimizde bulunmak-tadır. Dün kendisini gören ve bu Şir-kette alâkasının derecesini öğren-mek isteyen bir muharririmize mumaileyh şunları anlattı: — Geçen ayın yirmi ikisinde Londra'ya hareket ettiğim zaman İmpeks hakkında en küçük bir fikrim ve malumatım yoktu. Hatta Londrada benden vaki olan istif-sarlara da müsbet cevap vermedim. Nihayet öğrendim ki bu, ken-dine göre işler arıyan bir komis-yon müessesesidir. Benim bu şirketle alâkadar ol-duğuna ihtimal verdiren sebeplerin ne olduğunu bilmiyorum. Fa-kat burada benim hakkımda yazıl-mış olup ta benim Londrada oku-duğum gazete havadisini görünce hayretten donakaldım. Hele bu münasebetle benim ve Tubini'nin şüpheli işler peşinde koşan adam-lar şeklinde gösterilmiş olmamız kadrin bizim hakkımızda reva gör-düğü büyük bir haksızlık mahiyetinde telâkki edilebilir. Çünkü bi-ze atfedilen hareketlerde kat'iyen alâkadar olmadığımız gibi Tubini-nin de benim gibi olduğuna şüphe etmediğim hissiyatla ikinci vatan itihaz ettiğimiz Türkiye'nin iktisadi bünyesine zarar verecek; Türk devletinin otoritesine dokunacak en küçük bir jesti ihtiyar etmiyeceğimizi bizi tanıyanlar ya-kından bilirler.

Buraya alelacele gelişim bu iş-den dolayı bana teveccüh edebile-cek bir sual olup olmadığımı öğ-renmek için olmuştur. Bunu bü-yük bir sabırsızlıkla bekliyorum. Fakat iki gündür hiçbir makam-dan hiçbir suretle malumatıma müracaat edilmemiş olması sa-bittir ki hükümetçe İmpeks işinin aydınlanmaması bir noktası kalma-mış ve benim alâkam tespit edil-memiştir.

Seçim defterleri hazırlandı

(Baş tarafı 1 inci sayfa) rinde tetkikler yapılmıştır. Teftiş Heyeti bu tetkikatını 10 Şubat akşamı bitirecek ve ertesi günden itibaren defterler bütün mün-tehiplerin isimlerinin dahil olup ol-madığını kontrol edebilmesi için nahiye merkezlerine talik oluna-caktır.

Bu defterlerde rey vermek hak-kını vaz olup ta ismini bulamı-yan vatandaşlar muayyen bir müddet içinde itiraz edebileceklerdir. Bu noksanların da tamamlanma-sından sonra müntehibisani seçi-mine başlanacaktır.

Şehir Meclisi toptan istifa etmeli midir?

(Baş tarafı 1 inci sayfa) edilmiş olan şehir işlerinin mura-kebesi vazifesini icap ettirdiği te-yakkuz ve ihtimamla yapmış ol-salardı bu yolsuzlukları zamanında farketmemelerine imkân yoktu. Bu teyakkuzu göstermemiş olan Şehir Meclisi azasının kendilerine de bir mes'uliyet ayrılarak toptan istifa etmeleri lazımdır.

Bu iddia yerinde midir, yani Şehir Meclisi azası bu yolsuzluklar-dar mes'ul tutulabilir mi, tutula-maz mı? — Kimimize göre: — Evet! — Kimimize göre: — Hayır!... Evet diyenlerin mütealeşi şu-dur: — Sürpagop mezarlığı işi, oto-büs meselesi ve diğer aksak işler bu Meclisin ve bilhassa bu Mec-lisin içinden seçilen Daimi Encü-menin faaliyet halinde bulunduğu zamanda cereyan etmiştir. Bunlar mürakebe vazifelerinin icap ettir-diği kadar uyanık bulur. Yarak hiçbir şeyin farkına varamamış-lardır.

Şimdi yeni bir Vali geldi. Yeni bir enerji, yeni bir program ve yeni bir hızla zavallı kalmış bu şehirde bir şeyler yapmak istiyor. Eski hesapları temizleyecek, Be-leliye makinesini ıslah edecek, şehre yeni bir çehre verilecek, İs-tanbulluların su, et, süt, ekmecek ve diğer derterli gözden geçecek. Yeni bir makinist geldi, eski ma-kine ile nasıl çalışır? Bu makine-nin çarkını, vidasını yenilemek lâ-zımdır. Mürakebe vazifesini iyi if-a etmediği anlaşılır Belediye Meclisinin yapacağı en makul ha-reket toptan istifa etmektir.

Hayır diyenlerin de iddiası şu-dur: — Bu belediye meclisi yeni se-çilmiştir. Muhittin Üstündağ ile an-cak bir ay beraber çalışmıştır. Yol-

luzluklar ise bundan çok evvel yapılmıştır. Binaenaleyh yeni me-clisin bu işlerde hiçbir mesuliyeti olamaz.

Buna cevaben deniyor ki: — İyi amma, gündiki mecliste ki azaların yarısından fazlası eski mecliste de bulunmuşlardır. Yani yolsuzlukların yapılmış olduğu devrede şehir meclisi azası olan-ların ekseriyeti bu mecliste de azadır. O halde mesuliyet yine bu zevata, dolayısıyla yeni meclisin ekseriyetine ait telâkki edilebilir.

Dün bu iddialar üzerine şehir meclisinin nüfuzlu bir azası ile gör-üştük. Bu zat bize şunları söyle-di: — Şehir meclisinin toptan istifa-sı meselesi, üzerinde durul-mıyacak kadar saçma bir iddiadır. Meclis, kanun dairesinde ve intihapla teşekkül etmiştir. Toptan istifa etmesi için ortada hiçbir se-bep yoktur.

Diğer taraftan şöyle bir müteale-da ileri sürülmektedir: — Şimdiki meclis yeni seçil-miştir, fakat yine Muhittin Üstün-dağ zamanında... Yani bazı bele-diye işlerindeki yolsuzluklar ve dolayısıyla meclis azasının mürake-be vazifesindeki noksan teyakkuz-za kendilerini seçen İstanbul hal-kınca henüz malûm bulunmadığı bir sırada... Eğer bu vaziyet se-çimden evvel bilinmiş olsaydı, ye-ni şehir meclisi aza namzetleri a-rasında görüldüğü eski meclis azala-rya reylerini vermekte tereddüt göstererek hemşerilerin çekünü bir hayli kabarık olacağı şüphesiz-di. Ve belki de bu zevat namzet listesinde ithal edilmeyecektirdi. Bunun içindir ki, bilhassa beledi-yenin İstanbul halkından yeni bazı fedakârlıklar istemeğe hazırlandığı şu günlerde belediye meclisi-nin yenilenmesine imkân vermek çok yerinde bir hareket olur.

İspanya Harbinin Neticesi

Hükümetçiler ve Fransa

Collonges - Sous - Saleve, 7 (A.A.) — Azana, dün ailesi ile be-raber otomobile buraya gelmiş-tir. Mumaileyh, derhal Paris'e git-mek niyetinde olduğunu söylemiş-tir. Kendisi orada İspanya sefaret-hanesinde ikamet edecektir.

Fransaya iltica edenler

Cerbere, 7 (A.A.) — Takriben sekiz bin muharip Portbou'dan hududu geçerek Fransa toprakla-rına girmiştir. Figueras'tan sahile doğru çekilmekte olan kışkırtın da gelmesi bekleniyor. Şen alınan ha-berlere göre, Lister Modesto kıta-

atı mukavemete devam etmekte-dir. Beş yüz kadar kamyon hudu-du geçmiştir.

Toulouse, 7 (A.A.) — Fransız topraklarına inmekte olan İspan-yol tayyareleri Toulouse ve Fran-cazal tayyare meydanlarında toplanmaktadır. Bunların müretteba-tı kamplara gönderilecektir.

35000 İspanyol askeri

Perpignan, 7 (A.A.) — Dün gece İspanyadan kaçanların eşyalarını taşıyan arabalar arasında içinde birkaç yüz bin İngiliz lirası kayme-tinde cubuk altın ve gümüşü muh-tevi 11 araba yakalanmıştır. Bu a-rabaları sevkedenler bu altın ve gümüşün İspanya bankasına ait olduğunu söylemişlerdir.

35.000 İspanyol askerinin bugün Puigcerda'dan gelerek Fransa topraklarına iltica etmesi bekleniyor.

Binlerce yaralı var

Latour de Caroll, 7 (A.A.) — Puigcerda muntakasının tahliyesi yavaş yavaş devam ediyor. Kadın-lar ve çocuklar biraz istirahat et-

Sana Sabuna DOKUNMADAN

Parasız Belediyeden ne isteriz?

İstanbul gazetelerinin seneler-denberi başlıca hücum nişangâhı- ni teşkil eden İstanbul belediye-i-nin ne acınacak bir halde olduğun-u, dükkân gazeteler, İstanbul Vali-sinin beyanatı halinde neşrettiler. Bu beyanatın neticesi İstanbul şehrinin medeni bir şehir olmağı -mesi için en az iki yüz milyona muhtaç olduğunu söyleyerek bu paranın kısmen belediye vergileri-ni arttırarak, kısmen istikrar ile ve kısmen de hükümet yardımıle temini cihetine gidileceğini ifade etmekte idi. Vali Şehir Meclisi aza-sına verdiği izahatta İstanbul şeh-rini öyle bir tasvir etti ki, bu aklı-lı levha, senelerdenberi güçleri ve kahramanlıkları İstanbul belediye-sine çatmaktan ileri geçemiyen ve bununla geçinen şehir münkekit-lerini bile hayretlere garketti. Fak-kat görüyoruz ki bu sefer de yine aynı zevat «İstanbul belediyesine para veremeyiz, bu şehrin parası yoktur. Başka kâpıya!» teranesini tutturdular.

Bu şehrin parası yoksa, mesele yoktur. O halde yolu yoktur, elek-triği yoktur, kanalizasyonu yoktur, suyu olmayacaktır, temizliği olma-yacaktır, hiçbirşeyi olmayacaktır.

Bu takdirde belediye ne li -zum var, zaten Şehir Meclisinin geliş güzel istifaya davet edildiği günlerde, bari belediyeçi de lâğ-vedelim de, büsbütün rahat ede -lim!

A. N. KARACAN

İtalyan ordusundaki Yahudiler çıkarılıyor

Roma, 7 (A.A.) — İtalyan or -dusundaki bütün yahudi sübay ve askerlerle fasist milis teşkilâtına dahil yahudilerin derhal ihraçı hakkındaki kanun bugün gazete-lerde intişar etmiştir.

Almanların ilk zirhlisi

Berlin, 7 (A.A.) — 35.000 tonluk ilk Alman zirhlisi bu ayın 14 ünde B. Hitler hazır olduğu halde deni-ze indirilecektir. İkincisi de ikmal edilmiş gibidir ve ihtimal yaz baş-langıcında indirilecektir. Bu iki cüzütamin servise gireceği tarih o-lan 1940 Nisanında hizmete alın-mak üzere şimdiden gönüllü toplanmaktadır.

tirildikten ve karınları doyurul-dukdan sonra dahile sevk edilmiş-lerdir. İki yüz milisin silâhları a -hlanmış ve bin beş yüz yaralı da hastane arabaları ile Livia'dan gelmiştir. Bu yaralıların birçokla-rı kangrenlidir. Livia ve Puigcer-da'da daha iki bin yaralı vardır. İlaç kalmadığından bu yaralılar orada tedavi edilemiyor.

Olot düştü

Barselon, 7 (A.A.) — Umumi karargâhın bildirdiğine göre. O -lot düşmüştür. Ripol düşmek üze-redir. Frankist kuvvetleri Fibou-ressa'ya on yedi kilometre kadar yaklaşmışlardır.

— Davetinizi kabul edemeyeceğin için affetmenizi rica ederim, dedim, halazadem bu yakınlarda evleniyor. Öyle meşgulüz ki, son-ra... — Birdenbire yüzü aasbileşti. Sert-ce bir sesle sözümü kesti: — Açık konuşunuz Ferda! Kabul etmemek için sebep bu olamaz. Her halde halazadenizin sizi meşgul e-den işleri gece değildir. Davetimi reddetmek için iyi bir bahane bulamadınız... — Ve dediğini bükerek ilâve etti: — Siz bana karşı daima böyle ge-kingensiniz. Burada çalışmamızı teklif ettiğiniz zaman da kabul edin-diye kadar buhranlar geçirdiğinizi biliyorum. Şimdi de... — Sustu, yüzüme: «Benden korku-yorsun!» demek ister gibi baktığını farkettim. Kalbim fena halde çarp-

— Koyu mavi gözleri ateş gibi yanarak karşında ayakta duru-yordu ve dudaklarında o fena müstehzi tebessüm vardı. Birden-bire başımı kaldırdım: — Mademki açık konuşmamızı istiyorsunuz, dedim, sunu itiraf e-deyim ki, gelmeyişimin sebebi baş-kadır. Yüzü değişti, gözleri merakla açıldı: — Nedir? — Mahcup bir tavrıyla önüme bak-tım: — Evden bırakmazlar...

den pek memnun kalacağım. Ben, hayret içinde kalmıştım. O, bunları öyle tabii bir tavrıyla söy-lüyordu ki... — Birdenbire içimi derin bir his bürüdü, kendikendime, mel'un a-dam, bana itiraz edecek bir nokta bırakmadı, diye düşündüm. Fakat onun Hacerle İbrahim Lütfiye de çağırması, bu davette gizli bir maksad olmadığını da gösteriyor-du. Sesimi çıkarmadım. O, benim-le beraber eve geldi. Halamı gör-dü, annesinden uzun uzun bahset-ti. O sırada saat yedi vardı. Hacer-le İbrahim Lütfi beraberce sokak-tan geldiler, onlarla da tanıştı ve nihayet davet meselesini açtı, ha-lamı öyle güzel ifade etmiş, ihtiyar kadınıla öyle tatlı tatlı konuşmuş-tu ki, ondan hiçbir itiraz görmedi. Halam bilâhik: — A, mademki beyefendi rica et-mek için buraya kadar geldiler, gi-derisiniz tabii çocuklar. dedi ve İb-rahim Lütfi ile Hacer'i de reddet-miyecek bir vaziyete soktu. — Böylece ressam teklifini kabul ettirilmiş oldu. Hacerle İbrahim Lütfi tesekkür ettiler, memnuni-

yetle geleceklerini söylediler. Akif Cemal bir müddet daha oturdu ve gitti, giderken dikka tetim, yüzü gülüyordu. Her istediğini yapmak-ta muvaffak olan bu adama şimdi daha çok kıızıyorum. — O gittikten sonra halam arkasın-dan bir çok methetti. Dikkat ettim, İbrahim Lütfi ile Hacer de eskisi gibi soğuk bir şekilde ondan bah-setmediler. Akif Cemal güzel ko-nuşması, nazik, ince hareketlerle onları da tesiri altına almıştı. Hat-tâ bir aralık İbrahim Lütfi: — İlk tanışmada davetini kabul etmemiş biraz garip oldu, falan di-yecek oldu, halam: — A, ne kadar nazık adam, nasıl reddederdiniz? Hem benim onun merhum annesile çok eski huku-kum vardır. Biz görüşürken bu da-ha şu kadar çocuktu, diye onun iti-razını karşıladı. Hacer: — Doğrusu reddetmek te kaba bir hareket olurdu. Hem Ferdanın hocası sayılır, şimdi beraber çalış-ıyorlar, diye mırıldandı. İbrahim Lütfi de susmak mecburiyetinde kaldı. — Bense gittikçe fazlalaşan bir hid-

det duymaktayım. Şu adamın her dediğini yapması nihayet evime gitti, giderken dikka tetim, yüzü gülüyordu. Her istediğini yapmak-ta muvaffak olan bu adama şimdi daha çok kıızıyorum. — O gittikten sonra halam arkasın-dan bir çok methetti. Dikkat ettim, İbrahim Lütfi ile Hacer de eskisi gibi soğuk bir şekilde ondan bah-setmediler. Akif Cemal güzel ko-nuşması, nazik, ince hareketlerle onları da tesiri altına almıştı. Hat-tâ bir aralık İbrahim Lütfi: — İlk tanışmada davetini kabul etmemiş biraz garip oldu, falan di-yecek oldu, halam: — A, ne kadar nazık adam, nasıl reddederdiniz? Hem benim onun merhum annesile çok eski huku-kum vardır. Biz görüşürken bu da-ha şu kadar çocuktu, diye onun iti-razını karşıladı. Hacer: — Doğrusu reddetmek te kaba bir hareket olurdu. Hem Ferdanın hocası sayılır, şimdi beraber çalış-ıyorlar, diye mırıldandı. İbrahim Lütfi de susmak mecburiyetinde kaldı. — Bense gittikçe fazlalaşan bir hid-

Gülerek: — Aldırma, dedim, pek sıkılaşık bir yolunu bulur, kaçmaz. — İçimde garip bir sıkıntı olduğun-u, orada beni bekleyen fena bir şey varmış gibi zaman zaman se-bepsiz bir endişe ile ürperdiğimi söylemedim. — Otomobil bizi ressamın evinin ö-nünde bıraktı. İki kath, görünüşünden rahat olduğu belli bezaz bir ev! Caddeye bakan geniş pencere-lerinden sokağa ışıklar dokunuyor-du. — Kâpıyı genç bir uşak açtı ve biz mantolarımızı çıkarırken, kondo-ra açılan kapılardan birinde Kerim Namık göründü. Çıktığı kapıdan önce kadın kahkahaları, gültüşme-ler geliyordu. Smokini içine dım-dık duran aç saçlı, temiz yüzü ho-camı görünce gelirken otomobile duyduğum sıkıntı biraz hafifledi. Sevindim. Hocam hemen yanımıza geldi. Hacer ve İbrahim Lütfi ile onu tanıştırdım. Onlar konuşurken aralık kapıdan dışarı başka bir gö-lge süzülde. Bu, Arif Cemaldi. He-men koşarak yanımıza geldi. — (Ardını var)

Hikâse

Artist göziyle

Yazan : Alfons DODE

Herşeyi düşünmüş, her tedbiri almıştım. Paris'te bir kadınla evlenmek istemiyordum, zira Parisli kadınlar beni korkutuyordu. Kendiyle beraber bir sürü iddialar getiren zengin bir kadın da hoşuma gitmezdi... Evlendiğim kadın tahayyül ettiğim gibiydi. Kendi kendime:

— O, her şeyi bana borçlu olacak diyardım.

Güzel şeyler karşısında henüz alâka duymıyan bu saf zihni yetiştirmek, onun masum ruhunu kendi emel ve sevinçlerine ısındırmak, bu heykale can vermeye uğraşmak benim için ne tatlı!

Sahiden de o, sakin, ırlı gözleri, düzgün profilile bir statüye andırıyordu. Buna bir de benim için bütün bir sevinç olan hafif bir taşra şivesini ilâve ediniz. Onu meşgul, uzak bir dünyadaki rahat bir hayatın sesi, mes'ut bir çocukluk hatırası gibi gözlerimi kapatarak dinliyordum. Kim derdi ki, bir gün o gıve bana tahammül edilmez olacaktı. Fakat ilk zamanlarda içimde ona inanmak vardı. Sevdiğim, mes'utum, saadetim artacaktı da. Çalışmak arzusuyla dolu, evlenir evlenmez, yeni bir şilre başlardım. Akşam, ona gündüz yazdığımı okurdum. Onu tamamen kendi mevcudiyetine sokmak istiyordum. İlk zamanlar, ben dinledikten sonra: «Güzel...» derdi; onun bu masum takdirini minnetle karşılar ve gün geçtikçe beni daha iyi anlar diye ümitlenirdim.

Zavallı kadını! Onu ne kadar biktürmüştüm! Şiirlerini ona okuduktan sonra, izah eder, hayretli gözlemleri bekledikçe, onlarda daima görülmeye inandığım ışıyı arıyarak anlatırdım. Fikrini söyletmek için zorlar, onu tamamen benim kadını, bir artist karısı yapmaya uğraşırdım!.. fakat hayır! anlamıyordu. Beyhude yere ona büyük şakırları okudum; aşk şiirlerinin altın kafiyeleleri onun ölümlü can sıkıntısı ve soğuklukla büzüldü düşüyorlardı. Bir defa, pek iyi hatırlımda, «Teşrinievvel gecesi» ni okuyorduk; beni durdurarak kendince daha ciddi söylediği bir şey sordu. O zaman kendisine dünyada şüirden daha ciddi bir şey olmadığını anlatmaya uğraştım. Güzel dudaklarındaki müstehzi gülüşü görmeliydiniz. Sanki karşısındayken çocuk, ya bir deli vardı. Böylelikle beyhude söyledim, beyhude uğraştım. Hiç bir şey ona tesir etmedi. Boyuna onun «aklı selim» dediği şeye, dört köşe zihinlerin, duygusuz kalplerin ebedi mazereti olan sebebe çarpıyordum. Fakat onun canını sıkan sade şiir değildi. Evlenmezden evvel müzik seviyor sanmıştım. Çaldığı parçaları anlar görünüyor. Evlenir evlenmez piyanosunu kapadı... Genç bir kadının genç kızken his duyduğu şeyleri terk etmesi kadar hazine bir şey yoktu.

İlk önce ümit etmişim ki, ona veremeyeceğim sanat zekasını, o kendine rağmen, gözlerin, zihninin haberdar olmaksızın incelediği bu güzel Paris'te kavrayacaktı. Fakat bir kitap açmasını, bir tabloya bakmasını bilmiyen, her şeyden sıkılan, bir şey görmek istemiyen bir kadınla ne yapılır?

Yavaş yavaş, kurnazca ve sessizce bütün dostlarını benden uzaklaştırdı. Ben, dostlarımla onun yanında, eskiden olduğu gibi konuşuyordum. O, bizim bu konuşuk-

larımızı anlamıyor, salonun bir köşesinde, hiç bir şey söylemeksizin dinler görünüyordu. Bütün nezaket ve kabul tarzlarımıza rağmen, bizim evde, hafif bir hava cereyanı kapının yarı açık olduğunu ve gitmek zamanı geldiğini hissettiriyordu.

Dostlarını uzaklaştırdı. Onların yerine kendininkileri getirdi. Etrafında sanate yabancı, şiiri hor gören kabiliyetsiz bir takım insanlar türedi. Karşımda bağırarak düzüne ile roman yazarlardan, bilmem kimin çok para kazandığından bahse başladılar.

Para kazanmak! Bu adamlar için her şey bundan ibaretti ve karımın da bunlarla beraber düşündüğünü görmek bana ne kadar acı geldi. Bu mahdut düşünceli, kabiliyetli adamlar inanılmaz derecede hasıstiler de...

Bana gelince on beş bin frank gelirler yarın için düşüncem olamadın yaşıyabildim. Hayır fakat, daima şikâyet ediliğini, ekonomiden bahsolumduğunu, kârli bir vazife arandığını dilemekten usanç geldi. Karım, beni bu manasız tafsillatla zapt ve istilâ ettikçe kendimden sanat zevki ve çalışmak arzusunun uzaklaştığını duyuyordum. Bazı defa o yanıma gelir, tenezzül etmez bir eda içinde parmaklarını ucile, başlanmış şiirleri karıştırır ve bu küçük, manasız satırlar üzerinde kaybolmuş saatleri sayarak:

— Nedir bul diye sorardı.

Ah, eğer onu dinlemek isteseydim, elde etmek için bu kadar seneler uğraştığım bu güzel şair adı şimdiki siyah çamurlara sürüklenirdi. Ve bu, aynı kadına ilk önce bütün kalbimi, bütün hulyalarımı verdiğimi düşündükçe, ilk evlendiğimiz günlerdenberi, para kazanmadığım için bana istihfafla baktığını hatırladıkça kendimden ve ondan utanıyordum.

Para kazanmıyorum! Bu her şeyi izah ediyor, bakışlarındaki serzenişi, değersiz eserlere karşı hayretini, son defa bilmem hangi nezarete benim için aradığı işe varıncıya kadar her şeyi, her şeyi. Ben de ona mukavemet ettim. Yapacak başka bir şey kalmıyor. O, saatlerce söyleyebilir, soğuk gülüşle beni dondurabilir, düşüncem ona her zaman uzak kahyor, daima uzak kalacak... İşte hallimiz bul! Evli, müşterek hayata mahkûmuz, öyle iken fersahlar bizi ayırıyor, birbirimize bir adım yaklaşmak için cesaretimiz yok.

İşte hayat. Fakat acı bul.

Acı bir kayıp

Eski Liman Dairesi riyasetinden müteakik Süleyman Faik Fenik, Allahın rahmetine kavuşmuştur. Merhum doktor Arif Etem Korlenin eniştesi erkâniharp binbaşılığından müsta'fa Ali Ruza İkiköndün kayınpederi, doktor operatör Hamdullah Faikin, Ulus gazetesi Yazı İşleri Müdürü Mümtaz Faikin ve İktisat Fakültesi talebesinden Faruk Faikin babasıdır.

Canezasi, bugün saat 11.30 da Kızıltoprakta Kuyubasında 12 numaralı evinden kaldırılarak, namazı Kadıköyde Osmanağa camisinde kılınacak, Karacaahmetteki aile mezarlığına defnolunacaktır.

Bütün tanıdıklarına kendisini sevdirmiş olan merhuma Cenabı Haktan mağfiret diler, kederli ailesine taziyetlerini sunarız.

Garibeler Dünyası

Dünyada, yalnız on milyarder kadın var

Bu kadınların bu servete nasıl sahip oldukları tetkike değer. Fakat hiçbirisi sahip oldukları milyonlara rağmen bahtiyar olamamışlardır

Dünyada, milyarder erkeklerin karısı değil, bizzat milyarder olan ve en aşağı bir milyar frank serveti olup ta, onu istediği gibi sarfeden kadınların adedi onu geçmez.

Bu milyarder kadınlardan biri Japonyadadır. Ve Vona Suzuki isminindedir. Bu kadın, servetini, bizzat, malî spekülasyonlara temin etmiştir.

Amerikada, Anna Doo, İngilterede, Mrs. Makdonald Bulcanan isimlerinde ilk milyarder kadın vardır. Gerek isimlerini saydığımız bu kadınlar, gerek kendilerinden aşağıda bahsedeceğimiz diğer milyarder kadınlar, ya saadet ve bahtiyarlığın ne olduğunu anlamamışlar, yahut mes'ut olmaları saadetlerini idame ettirmemişlerdir.

Milyarder bir bakirenin kömür madeni

İngilterede, Gal ayaletinde, Kar-dif limanına birkaç fersah bir yerde, Ronda vadisi vardır. Bu vadi, gen, taravetli bir yer değil, aksine karanlık ve sıkıcıdır; çünkü bütün saha, kömür madenleri ve fabrika bacaları ile örtülmüştür. Ara sıra denizden esen meltem, hiç bir vakit, bu vadinin üstünde ağırlaşan dumanları ve kurumları dağıtmaz.

İngilterenin en zengin kadını Vikontes Ronda'nın saltanatı, bu kasvetli vadiye hükümdandır. E-vet, burada, bakire bir kraliçe, bir kömür ülkesine hâkimdir.

Lâdi Ronda, elli beş sene evvel, bu yerde doğduğu zaman babası Mr. D. A. Tomas, Vikont Ronda namunda şöhretsiz bir admandan başka bir şey değildi. Babasından kalan büyük servete konduğu zaman, genç Mis Margaret Tomas, ne zengin, ne de fakir tanınmış bir kızdı ve sınıf kavgaları ve cemiyet kargaşaları içinde yuvarlanıp gidiyordu. Bu halin sebebi ne idi? Malûm değil...

Mis Ronda, Londraya gitti. Kitaplarda gördüğü içtimâl meseleler hakkında fikir edinmek için «Yüksek Siyasî ve İktisadî Tetkikat Mektebi» ne girdi. Buradan çıktığı zaman, daha isyankâr bir kadın olmuştu. Nihayet, sinirlerinin ve rahat yüzü görmemesinin sebebi, dünyada her şeye yalnız erkeklerin hâkim olmasından başka bir şey olmadığı anlaşıldı.

Bu kız, babasının, muazzam serveti sayesinde, Lord Ronda olduğunu görmüştü. Kendisine bu yüksek asalet payesile beraber deşetli bir servet intikal etmişti. Öyle iken, o, erkeklerin tahakkümüne tahammül edemediği için çilgün bir sufrajet kesildi.

Babasının hayatında, Ronda vadisindeki madenleri idare eden müdürler, kızın, artmakta devam eden garabetlerine, yalnız tebesüm etmekle mukabele ederlerdi. İhtiyar zengin öldüğün zaman, bu müdürler, senede ne kadar paraya ihtiyacı olduğunu anlamak üzere kendisine bir heyet gönderdiler.

— Senelik masraf mı? Ben, ıradi ile geçinen bir kadın değilim. Şizin reislinizin efendiler!

Diye cevap verir. Lâdi Ronda, babasının siyasi hukukuna da tevâris etmek için mücadele etmektedir. Onun istediği bütün bu haklar arasında «Lordlar Kamarası» ndaki babasının sandalyesi de dahildir. Lordlar ise, kuza verilen asalet imtiyazında, Lordlar Kamarası: azalığı bulunmadığını ileri sürerek ihtiyar kızın talebini reddetmekte devam ediyorlar.

Vikontes Ronda, iddiasından vazgeçmiyor ve mücadeleye de-

Birkaç milyon doları olan sinema yıldızı NORMA ŞERER

vam ediyor. Bu maksatla, çok müfrit fikirli bir mecmua neşretmektedir. Hatta, «Boş geçen kadınlar, benim yaşadığım cihan budur» isminde neşrettiği kitaplarla Londra'nın kıbar cemiyetlerini terzîl eylemektedir. O, bütün gayretini, fakirleri, mazlûmlara ve maiyetlerini güçlüklerle kâzanan kadınlara yardım etmeğe hasretmiştir.

Top yaratan kadın Berta Krup

Umumi Harpte, ismi, ölüm sa- çan en müthiş topa âlem olan «Şişman Berta», hakikatte, uzun sü-ratlı, kemikli ve narlı bir kadından başka bir şey değildir. O kadar mütevazî ve gösterişsiz yaşar ve o kadar az tebessüm eder, ki, onu gören, alelade bir memur karısı olduğuna hükmeder. Onun Top Kraliçesi olduğuna ve yüz bin kişilik bir ameale ordusunun başkumandanı olduğuna delâlet edecek bir hali göstermez.

Berta Krup, daha altı yaşında iken, babasından intikal eden minî servetini 3 milyar franklık servete varıus etti. Bütün güziide Alman gençliği, bütün şöhranlı asilzadeler, Essen'in küçükük milyarderi-ne cemile yağdırmaya başladı. Kız, büyüyünce, bu kadar parlak müş-taklara ehemmiyet vermeden, tanınmış bir diplomat olan Güstav Fon Bohlen isminde bir adamla evlendi. Alman imperatoru bile, bu izdivacı tes'it etmek maksadile Essen'e gitti ve düğünde baloyu idare etti.

Berta, ne babasının lüks yaşama zevkine, ne büyük babasının dehi ve maceraperestliğine tevâris etmediği için. Essen civarında ki debdebelli sarayında basit bir hayat yaşamaya devam etmekte-dir. Berta, yalnız ev idaresi ve iki kızının terbiyesiyle uğraşırken, kocası da bütün gününü, fabrikaları idare etmekte geçirir.

Krup fabrikaları Umumi Harp-

ve çok kazandı. Almanyanın inhi-zamı zamanında bir müddet müş-külâtta kaldıysa da ziraat âletleri, sinema makineleri çıkarmakla faa-liyetine devam etti; fakat Hitler işbaşına geçtikten sonra top yap-ma faaliyeti seneden seneye art-tı. Gerçe, Hitler, ikinci Giyom gibi, milyarder kadını dansetmek için Essen'e gitmiyorsa da, fabrikaları ziyarette ve Krup ailesine iltifat-ta kusur etmiyor.

Silveya Vilks aşk peşinde koştu

Silveya Vilks, Amerikanın en zengin kadınıdır. Öyle iken, onun altmış senedenberi yaşadığı hayatı, hiçbir fakir kadının gıpta edeceğine zannetmiyoruz. Doğduğu gün, «Para» sözünü işitti. Bütün hayatı para toplamakla, para artırmakla, para hirsile geçirdi. A-nası meşhur Hetti Green, para can lılığile Amerikanın başına belâ ol-muştu. O, 1865 senesinde şahsî menfaati uğrunda, Amerikayı, dehşetli bir malî buhrana uğrattı. Anası, rahat yaşamak arzusunun gücen zevcini, aile servetini idare den de menettiği. Hatta, oğlu a-ğır bir hastalığa tutulduğu zaman, para vermek için, doktor bile getirtmedi.

Bu haris kadının kızı olan Sil-vya, güzel ve meziyetli bir kız de-ğildi. Fakat annesinin milyarları sayesinde, ona, bir İspanyol Dükkânı, bir İngiliz Kontu, daha birçok asilzadeler, denizler aşarak izdivaç eli uzatmaya koştu.

Annesi ise, bunlar, kızımı değil, milyarlarımı istiyorlar, diyerek, kızına, milyar sahibi olan bir zevç arıyordu, birine gönlünü kaptı-rmaması için de, onu cemiyetlere gitmekten menetti.

Silveya, 36 yaşında iken gizlice, altmışlık bir adamla nişanlandı. Bu, Nevyorkun en eski asilzadele-rinden olan ve kendisi de milyar-der bulunan Matlev Astor Vilks'ti. Annesi küplere bindi. Bu adamın kendileri kadar serveti olmadığını ileri sürerek nişanı tanımadığını ilân etti.

Anası, kızının gözyaşları için-de teslimiyet gösterdiğini görünce nasılsa merhamete geldi. «Öyle i-se, nişanlını bir defa tecrübe ed-ceğim. İstedikim gibi çıkarsa seni ona veririm.» dedi. Bir gün, bir zi-lâ da müziğe karşı büyük bir istidat ve heves vardı. En büyükleri olan Lo-la da müziğe bayılır ve aktis ol-mayı düşündü. Zaten ailede sa-hneye doğru ilk adımı atan o oldu. Seyyar bir trupa ilthak etti. Baba-ları Mullican isminde bir doktor-du. Lola sahne hayatına doğru ilk adımı atmadan evvel ismini de-ği-tirmeyi düşündü. Lila Lane, yahut Lola Lane arasında tereddüt edi-yordu. Nihayet Lane ismini aldı. Sonradan öbür kız kardeşler de a-y-ni ismi kabul ettiler. Onlar beş kız kardeşiler. Dördüncüsü New-Yark'ta bir operada çalışan Leota da La-ne ismini almakta gecikmedi. Yal-nız beşinci kardeşleri, Illinois Üni-versitesi profesörlerinden birle evlenerek kocasının ismini aldı. Onlardan ayrıldı.

İhtiyar nişanlı, kâğıdı imzalıya-rak Silveya ile evlenebildi. Fakat çok yaşamadığı için bütün serveti karısına kaldi. Silveya'nın serveti, 5 milyardan fazladır.

(Diğer milyarder kadınların çok meraklı olan maceralarını da ya-rın bu sütunlarda anlatacağız.)

Kayıp Makbuz

İstanbul Vilâyeti Defterdarlığı veznesinden aldığım 16/9/938 ta-rih ve 2/98 numaralı 1011 liralık iki kit'a teminat mektubu makbu-zunu zayı ettim. Hükümü yoktur. Baker Han 35 No. da Tüccar Mühahhit Salih Keçeci

Üç kız kardeşlerden en büyükleri Lola'nın saçları kesatne, gözleri menekşe rengidir ve Holivut'un en zarif yıldızlarından biridir. Rosemary'nin saçları kıvı, gözleri griye yakın açık mavidir. Aralarında «Pat» diye, hitap et-tikleri Priscilla'ya gelince en ufak tefekleridir. Saçları sarı, gözleri tatlı mavidir. Üç kız kardeşlerin içinde meisek hayatı en uzun olan Lola'dır. O evvelce de sezik, on filmde rol almış-tır. Bu üç kız kardeşi evvelâ radyo-ya, sonra sinemaya getiren, yani

SİNEMA

Yıldızlar âleminde yeni bir keşif var

Birbirine son derece bağlı üç kız kardeş bulundu!

Evvelce de Holivut'ta aynı mes-leğe intisap ederek meşhur birer yıldız seviyesine yükselmış kız kardeşler blunuyordu. Meselâ Ben-net, Talmadge, Young kardeşler bunlardandır. Fakat bu yıldızlar, kimi pek çabuk ayrıldılar, yahut u-nutulup gittiler. Son zamanlarda ise sinemaya aynı zamanda intisap eden iki kız kardeş tanıyoruz: Oli-via de Havilland, Joan Fontain. Bu iki kız kardeşten biri Olivie de Havilland çabuk meşhur oldu. Halk tarafından beğenildi. Warner tara-fından iyi bir konturatla angaje e-dildi. Fakat diğeri bir tecrübeden sonra reddedildi. Başka bir stüdyo-ya baş vurdu ve bu iki kız kardeş için aralarında rekabet baş göster-diğini, bu yüzden birbirlerine kı-rıldıklarını söyleyenle roldu. Lane kardeşlerin aralarında böyle bir anlaşamamazlık ihtimaline yer yoktu. Çünkü bu üç genç kız bir-birlerine kuvvetle bağlıdır. Ros-mary'e sorarsanız, Lola için «harik-lâde bir kızdır der, o olmazsa ne yapardık bilmem.» Priscilla ise, Roseamry ve Lola gibi kardeşlere malik olduğundan dolayı gurur duyduğunu tekrar eder, durur.

Warner şirketinin üç kız kardeşi birden angaje etmesi ilk defa gö-rülüyor. Şirket üç kız kardeşe ay-rı ayrı filmlerde rol verdi. Lola «Torcky Blane Panamada» filmi-ni çevirdi. Rosemary «Pariste Altın arayıcılar» da oynadı. Priscilla «Brookly Kovboy» filmi ni çevirdi. Ve nihayet üç kız kardeş birlikte neşeli güzel bir film yaptılar.

Bu üç kız kardeşten Rosemary ile Lola'yı -bilhassa birlikte çevir-dikleri filmlerini gördükten sonra-herkes ikiz zannetti. Zira bu iki kız kardeşin yüzleri, tavırları, hattâ konuşurken sesleri birbirine şaya-nı hayret bir şekilde benzemekte-dir. Bununla beraber şarkı söyle-dikleri zaman sesleri derhal ayrılır. Çünkü Lola (Contralto), Rose-mary (Soparana Lyrique) ve Prus-cilla (Mezzo Soprano) dur.

Küçüküklerinde Lola piyano çalmayı sever, Rosemary şiirler ya-zar ve Priscilla ağaçlara tırmanır-dı.

Bu üç küçük kızın büyüyüp sine-mada böyle muvaffak olmaları yüzde bir şans işi ise, yüzde dok-san dokuz sarfettikleri gayretin ne-ticesidir. Rosemary daima şantör olmak hulyasında idi. Priscilla da müziğe karşı büyük bir istidat ve heves vardı. En büyükleri olan Lo-la da müziğe bayılır ve aktis ol-mayı düşündü. Zaten ailede sa-hneye doğru ilk adımı atan o oldu. Seyyar bir trupa ilthak etti. Baba-ları Mullican isminde bir doktor-du. Lola sahne hayatına doğru ilk adımı atmadan evvel ismini de-ği-tirmeyi düşündü. Lila Lane, yahut Lola Lane arasında tereddüt edi-yordu. Nihayet Lane ismini aldı.

Sonradan öbür kız kardeşler de a-y-ni ismi kabul ettiler. Onlar beş kız kardeşiler. Dördüncüsü New-Yark'ta bir operada çalışan Leota da La-ne ismini almakta gecikmedi. Yal-nız beşinci kardeşleri, Illinois Üni-versitesi profesörlerinden birle evlenerek kocasının ismini aldı. Onlardan ayrıldı.

Üç kız kardeşlerden en büyükleri Lola'nın saçları kesatne, gözleri menekşe rengidir ve Holivut'un en zarif yıldızlarından biridir. Rosemary'nin saçları kıvı, gözleri griye yakın açık mavidir. Aralarında «Pat» diye, hitap et-tikleri Priscilla'ya gelince en ufak tefekleridir. Saçları sarı, gözleri tatlı mavidir. Üç kız kardeşlerin içinde meisek hayatı en uzun olan Lola'dır. O evvelce de sezik, on filmde rol almış-tır. Bu üç kız kardeşi evvelâ radyo-ya, sonra sinemaya getiren, yani

onları keşfeden Edvard Gus't Bu adam, Lola'nın sesini işittikten man genç kızı derhal bir revue için angaje etti. Lola bundan bir müddet sonra bir plyeste rol aldı ve nihayet Holivuda gitti. Orada bir çok filmlerde oynadı: Fakat bu-nüz nazarı dikkati celbeden büyük bir artist olamamıştı. Lola'nun bu şundan iki de boşanma hâdisesi geç-miştir. Evvelâ Lew Ayres'le evlen-mişti. Sonra ondan boşandı. Bu va-zı sahne ile evlendi. Ondan ayrıldı. Lola'nın sahne hayatına atıl-mışından beş sene sonraydı. Rose-mary ve Priscilla bazı ufak tefek al-mak için New-York'a gittiler. Bir kaç plâk almak üzere bir mü-gazaya girdiler. Orada iyi bir sa-dıf oldu. Fred Waring ismini al-mak için New-York'a gittiler. Bir orkestra sahibi onları orkestra-sına angaje etti. Bu esnada iki kız kardeş yine şan dersleri almaya devam ediyorlardı. Sonra Fred Waring orkestrası Warner'le kon-trat imzaladı ve Fred Waring iki küçüğü de alarak Holivuta ge-tirdi. İki kız kardeş orada kardeş-leri Lola'ya tekrar kavuşmuş ol-dular.

Burada hikâyelerinin ilk kısmı bitiyor, ikinci kısmı açılıyor. Üç kız kardeş artık büyümüşlerdir. Amerika onların güzel tebesatle-rine, neşeli, sevimli yüzlerine pürüzsüz seslerine hayran olma-yı başlıyordu. Warner tarafından bu-zun bir müddetle angaje edilip fil-levirmeye başlamaları ile hulya-lar tahakkuk etmiş oldu. Bütün kalpleri fethetmişlerdi. Artık sa-vet, şöhrat, saadet, herşey onların-dı.

Şimdi Lane kardeşler Amerik-a'da en çok hoş giden yıldızların rasmındadır.

Güzel bir villada oturuyorlar. Küçük işlerle bile anneleri meş-gul olmaktadır. Çok samimi, mü-fik bir aile hayatları vardır. Üç kız kardeş birbirlerine ve annelerine perestis edeler.

Küçük sinema haberleri

Holivut'ta günün büyük meşu-larından biri de Annabella ile Ty-rone Power'in evlenip evlenme-yeceğidir. Fakat iki artist ve ya-papları bu hususta sıkı bir keta-miyet muhafaza etmekte devam ediyorlar.

Evvelce Kalharine Hepburn evleneceği söylenen Howard Hug-hes'in bu izdivaçtan vazgeçtiği tahmin edilmektedir. Çün-kü meşhur tayyareci son zaman-larda sık sık genç ve sevimli yıldız Olivra de Havilland ile beraber görünmeğe başlamıştır.

Johnny Weismuller üç yeni Ty-zan filmi çevirmek için bir kon-trat imzalamıştır. Artist her film birer sene ara ile çevirecektir.

Artistlerin resimleri

Yeni parlamaya başlayan HEL-SOPPER bilhassa giyimine ve eden bir yıldızdır. Elbiselerinin deliği her yerde nazarı celbediyor.

MELEK Sinemasının açıldığı seneden bugüne kadar en çok beğenilen - en büyük rağbeti kazanan - en çok sevilen ve bütün rekorları kıran şahane filmi **Büyük Vals**

Sayın halkımızın arzusu üzerine daha birkaç gün temdit edilmiştir.

Bütün İstanbul Halkı Bu Filmden Bahsediyor

İlavet en Yeni Paramunt Jurnal

Dikkat: Gece seansları için numaralı koltuklar evelden aldırılmadığıdır.

SPOR

Askerî Liselerimizin
Bayramdaki maçları

Kuleliler futbolde Deniz Harp Okulu Lisesini 6 - 2,
Eursa Lisesini de 6 - 1 yendiler. Bursalılar da hentbolde
Maltepeyi 8 - 4, Denizli de 9 - 6 mağlûp ettiler

Bayramda yaptıkları maçlarda kazandıkları puanlara göre
kupa yarışmalarında yarışacak olan Fener - Galatasarayın son
maçından bir anstantane

Askerî Liselerimiz arasında iş-
tanbulda geçen ay yapılan spor te-
maslarının devrünü bayram günde-
rinde Bursa'da Atatürk stadında fi-
mam edilmiştir.

Şehrimizin Kuleli, Maltepe, De-
niz liselerinin ve Deniz Harp oku-
lunun futbol hentbol takımları aynı
puvanda olan rakiplerle Bursada
tekrar karşı karşıya gelmişlerdir.

Büyük bir alaka ile takip olunan
futbol maçları Yeşil Bursa'nın Ha-
ziranada büyük bir merasimle açaca-
ğı Atatürk stadında yapılmıştır.

Bu karşılaşmalarda Kuleli takımı
Deniz Harp okulu ile lisesini çok
üstün ve hâkim bir oyundan
sonra 6 - 2 yenmiştir.

Yine Kulelilerin Bursa lisesi ile
yaptığı futbolde İstanbullular 6-1
gibi büyük bir farkla kazanmışlar-
dır.

Merinos sahasında yapılan hent-
bol karşılaşmalarında Bursa'nın
çok sert ve favullu oyunlari kar-
şısında ve bilhassa müdafaanın

lüzumsuz hareketleri oyunun zev-
kini ve tekniğini kaybetmişti. Mü-
dafaanın fena oyununa rağmen hü-
cum hattında bilhassa Sabahat

tinin çevik fedakâr çalışması neti-
cesinde Bursalılar Maltepe lisesini
8 - 4, Deniz lisesini de 9 - 6 yene-
me muvaffak olmuşlardır. Bu su-
rette Maltepe ve Deniz liselerini

yenen Bursalılar askerî liselerin
hentbol ikincisi olmuş bulunuyor-
lar.

Askerî liselerimiz arasındaki
boks ve güreş müsabakalarına
martın ilk haftasında İstanbulda

başlanacaktır. Sütunlarımıza ge-
çirdiğimiz puvan vaziyeti bize as-
gubelerine aynı dikkat ve ehemmi-
yetle çalışarak müsabakalarını da

aynı dikkat ve alaka ile yapmağa
mecebur olduklarını göstermekte-
dir. Zira askerî liseler arasında

konulmuş olan (Müfettişlik kupa-
sı) ancak bu yedi spor subesinin
en çok puvan alabilen takıma veri-
lecektir.

Her sene Balkan atletleri ara-
sında tertibi mukarrer bulunan
onuncu Balkan oyunları geçen haf-
ta organizasyon komitesinin ka-
rara göre Sofyada yapılacaktır. Fa-
kat bu organizasyonun yapılabil-
mesi için hükümetinden tahsisat

istiyen Bulgar atletizm federas-
yonunun talebi Bulgar hükûme-
tince tasvip edilmemiş bulunmak-
tadır. Bu hali Bulgar federasyonu

tarafından Balkan oyunlarına iş-
tirak eden Balkan devletlerinin
federasyonlarına tebliğ edilecek-
tir.

Şu hale göre Sofyada yapılma-
yacağı anlaşılan onuncu Balkan
oyunları Yunanistanın arzusu ile

	Atletizm	Voleybol	Basketbol	Hentbol	Futbol	Boks	Güreş	Puvar tutarı
Maltepe	3	3	2	1	4	1	1	19
Kuleli	4	4	4	4	3	1	1	19
D. Harp okulu	5	1	3	2	1	1	1	19
Bursa	2	2	0	3	2	1	1	19

Atnada yapılacak demektir. Da-
ha henüz vakit varken ve diğ-
er devletler hazırlıklara başlamak
üzere iken bizim de çalışma zama-
nımız gelmiş kanaatindeyiz.

Bayram turnovasının galibi
henüz belli olmadı

Bayram günlerinde şehrimizin
altı büyük takımı arasında oyna-
nan turnova sona ermiş olmasına
rağmen henüz galibi Taayyün et-
memiş bulunmaktadır.

Bu iş herkesin alaka ile takip et-
tiği büyük bir ihtilafa sebebiyet
vermiş bir vaziyet almıştır. Tur-
novanın neticesinde puan, pua-
na bulunan Fenerbahçe - Galata-
saray takımları gol Averej ile ku-
payı alacaklardır.

Fakat bayramın üçüncü günü
oynanan ve Galatasarayın 3 - 2
galebesile neticelenen Şişli maçı
nın sonunda çıkan bir hâdise Şiş-
li takımının sahayı terk edip et-
mediğinde alâkadarları tereddü-
de sevk etmiştir. Eğer Şişli sahayı
terketmiş addolacak olursa o gün
aldığı hasılât hissesini terkedeceği
gibi Galatasaray da 3 - 2 lik maçı
3 - 0 kazanmış sayılacak ve bu su-
rette de Feneri gol Averejde ge-
çerek kupayı alacaktır.

İşte bu işin halli için de o gün-
kü hakem maç hakkında resmi
teşkilâtın başka bir yere rapor
veremeyeceğini de söylediğinden
alâkadar komite bu işin halli için
toplanarak ya hakemden rapor al-
ınması için Beden Terbiyesine
müracaat edecek veya hakemin
raporuna lüzum görmeden kupayı
iki taraftan birine verecektir.

Bize kalırsa böyle hususî bir or-
ganizasyonda maçlardan netice al-
ındığına göre işi ması başına in-
tikal ettirip bir kupa için iki klüp
arasında belki de iyi bir netice
vremiyecek olan bir çığra sürük-
lemek doğru değildir. Hak er mey-
danında kazananındır.

İstikraz tahvilleri

Yüzde yedi faizli Sivas - Erzu-
rum tahvillerinin kupon bedelleri-
nin Merkez ve İş Bankası olmiyan
yerlerde Malsandıkları tarafından
tediye edileceği alâkadarlara bil-
dirilmiştir.

RADİYOLAR

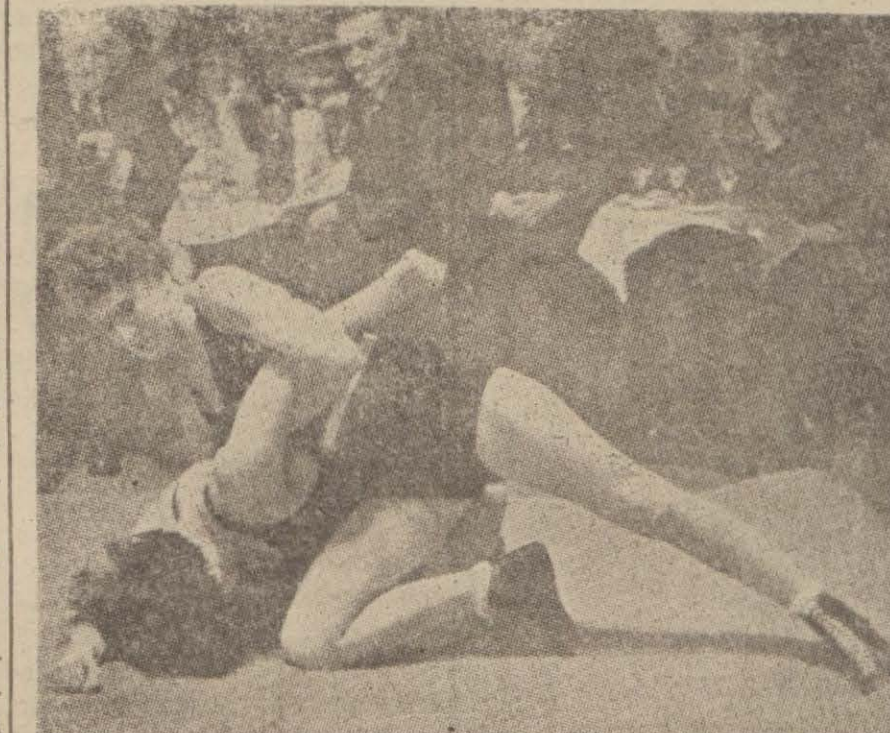
Belediye Daimî Encümeni içtima halinde

İspanyada bitip tükenmiyen dehşet: Bir kadın kocasının
cesedi karşısında

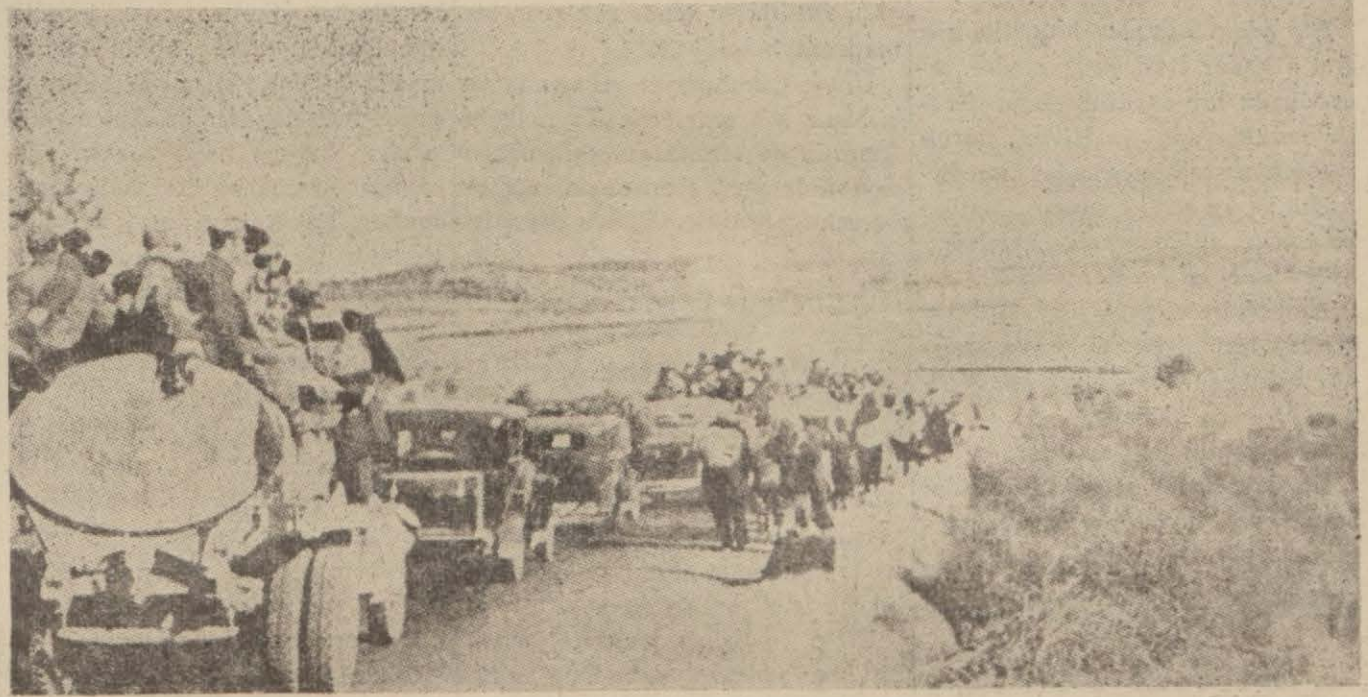
Çıplaklar diyarında tuvalet merakının garip bir tecellisi

Kadın güreşçilere Avrupada hâlâ sık sık tesadüf ediliyor.

Hitler, büyük nutuklarını ekseriya yüz binlerce kişi alan meydanlarda söylediği gibi bazan da
böyle tiyatrolarda görünen parlak dekorlar içinde ve yine büyük kalabalıklarda öünde iradeder.

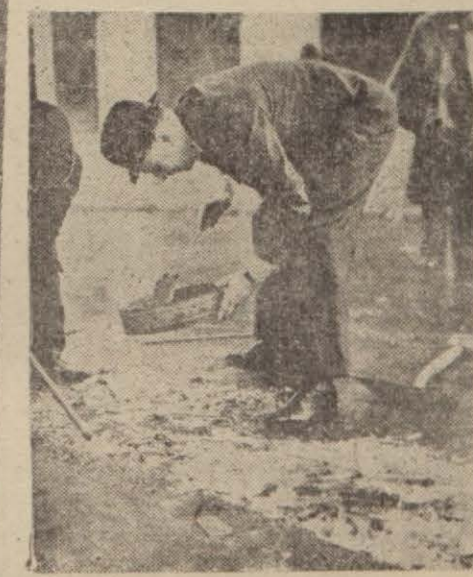
İspanyada FRANKO kınatı ateş ederlerken...

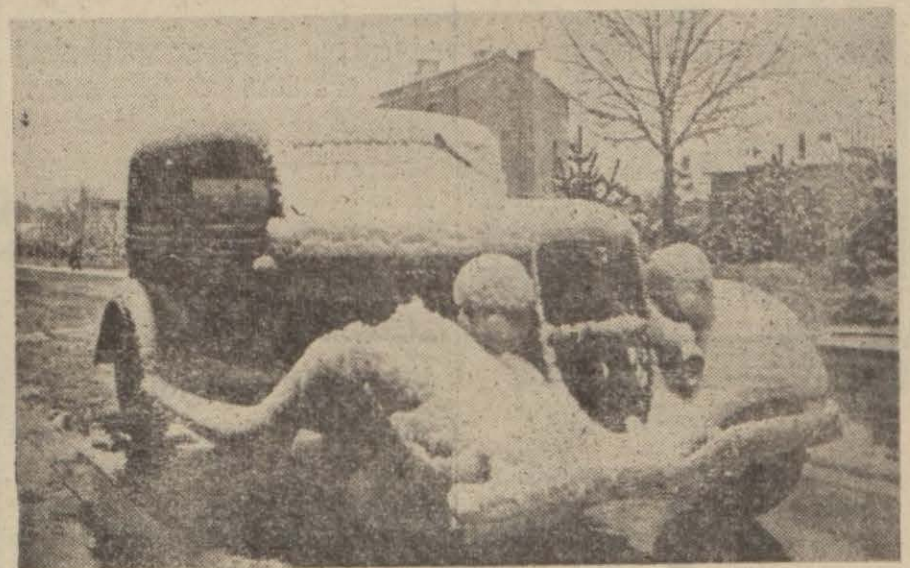
İspanyada yersiz kalan bir ana

Son günlerde ismi ehemmiyetle
zikredilen Mısır Kralının eşi:
Kraliçe FERİDE

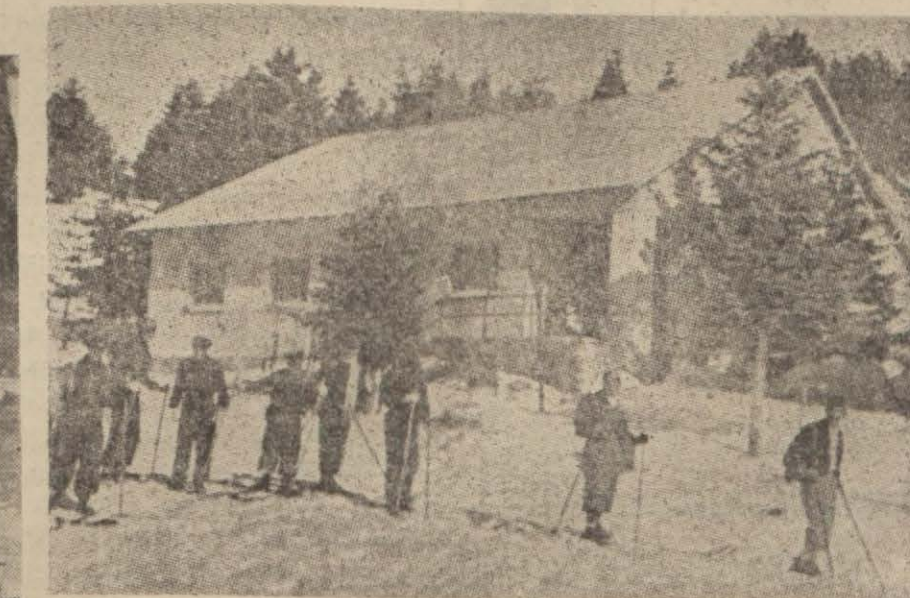
İngilteredeki suikastler: Fatihyan
bir bombanın izinde tetkikler

Ankarada kış manzaraları

Yenişehirde tekil tenha cadde...

İsviçrede en yücek tepeler bugünlerde kayak sporcularla
dolup boşalıyor..

NOTLAR

Bizde ve başkalarındaki yıl dönümlerinin farkı

Neden sonra aklımıza gelen, yahut önce kıymetini bildiğimiz birçok Türk büyükleri vardır ki, bunların her ölüm yıldönümünde hatıra larının tazisi âdet oldu. Bu dünyanın hiçbir yerinde yoktur. Ölümünün ya yirmi beşinci yıl dönümünde, yahut ellinci, yüzüncü yıldönümünde merasim yapılır ve yıl nız ölümlerin değil, büyük eserlerin intişar yıldönümlerinde de aynı hararet gösterilir. Fransada son zamanlarda kutlanan yıldönümleri şunlardır:

Standalin Şartroy dö parma eserinin yüzüncü yıldönümü...

Jorj Kurtlinin (Tiren dö 8.47) eserinin ellinci yıldönümü...

Ve nihayet Rasinin meşhur eser Esterin sahneye konuşunun 250 inci yıldönümü...

Hitlerin sesi

Bir adam nekadar hiddetlenirse sesi o kadar fazla ihtizaz eder. Amerikada bir darülfünun profesörü merak etmiş ve Hitler nutuk söylerken sesinin nekadar titrediğini hesap etmek istemiş. Malûm ya, sesin ihtizazlarını kaydeden mükemmel makineler vardır.

Amerikalı profesör Hitlerin alelade bir nutuk söylerken sesinin dakikada 228 ihtizaz kaydettiğini hayretle görmüş.

Bu hayretin sebebi şudur: Hiç kimsenin en yüksek hiddet anında sesi bu derece ihtizaz etmez!

MİZAH

— Ne dersin? Doktor gelince yanına bu esvapla mı çıksam?

— Ey.. Bu ipler bana mı kalacak?
— Evet.. Neye sordun?
— Karım ipsizliğinden şikâyet eder de...

— Seni nasıl olsa doğru eczaneye götürecekler, bari söyle de benim ilaçları çabuk göndersin!

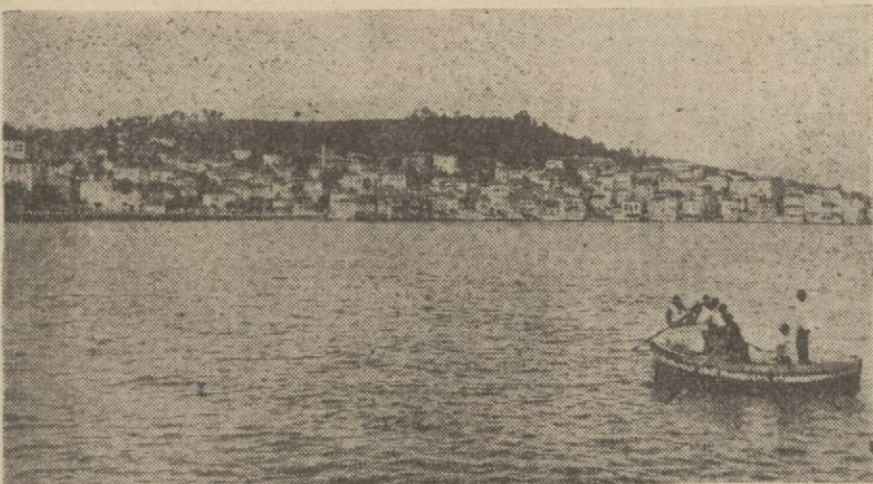
Kasapların toplantısı

Kasaplar cemiyeti umumi heveti toplantısı dün ekseriyet olmadı için yapılamamış, kongre, Şubatın 14 ne tehir edilmiştir.

KARADENİZDE

Ünyede büyük bir yol faaliyeti var

Yeni açılan bir yol ile Erbaanın büyük bütün ihracatı Ünye iskelesine çevriliyor

Şirin Ünyeye denizden bir bakış

Ünye, (İkdâm) — Mail bir satır üzerinde, iki münhâni şeklinde Karadenizi kucaklayan Ünye kazası, yeşillikler içinde çok şirin bir manzaraya sahiptir.

Ünye, Cumhuriyet yıllarında ve bilhassa son senelerde Kaymakam Avninin de muntazam çalışmaları sayesinde yeni eserlere kavuşmuş ve eski çehresini oldukça değiştirmiştir.

Son zamanlarda bilhassa köy yollarına ehemmiyet verilmekte dir. Ünyenin bütün köyleri muntazam yollarla merkeze bağlanmaktadır. Ünye kasabası yeşil sırt ve geniş korularla tıstık bakımından da ehemmiyeti aşikâr olan bir yerdir. Bu itibarla da bütün köylerde köy kanununun tamamen tatbikine itina edilmektedir.

Ünye ile Erbaa arasında yeni bir şose açılmaktadır. Bu yolun kaza mntakasındaki kısmı 70 kilometredir. Bunun 55 kilometresi beş bin amele çalıştırılarak suretile iki buçuk ayda ikmal edilmiştir. Geriye kalan 15 kilometrelik kısım da ilkbaharda tamamlanacaktır. Aynı zamanda ilkbaharda

bu yol üzerindeki 20 köprü ve menfezin de inşaatı bitirilecektir. Ünyeyi İç Anadoluya bağlayan büyük iktisadî ehemmiyeti büyüktür. Bütün diğer faydalarından maada, bu yol, Erbaa gibi bütün ihracatı itibarile zengin olan bir kasabayı Ünyeye bağlayacaktır. Erbaanın ihracat iskelesi hâlâ Samsundur. Fakat Samsun Erbaaya Ünyenin iki misli uzaklıktadır. Yeni yolun inşaatı tamamlanınca Erbaanın en yakın iskelesi Ünye olacak ve kazasını bundan iktisaden çok faydalanacaktır.

Ünyenin bütün köylerinde köy odaları, cümhuriyet meydanları vücutte getirilmiştir. Kasabanın yakınında ve Fatsa yolu üzerindeki köprü yıkılmış ve bunun üzerine 42 metre uzunluğunda 7 göz bir ahşap köprü yapılmıştır.

Ünyede kültür vaziyeti de iyidir. Kaza merkezinde ihtiyacı karşılayan tam devreli bir ve dört devreli iki olmak üzere üç ilköğretim okulu vardır. Köylerin ekserisinde de köy mektepleri açılmış bulunmaktadır. Bu yıl içinde Tekkiraz, Yığıtlar, Cilâder ve Kurs köylerin-

Bartınlı Diyor ki :

Bir mühendis Bartınlı eli kolu bağlı otur-maktan kurtaracaktır

Bartın imar içinde bir talisizliğe uğradı. Kasabanın imar planı bir türlü yapıtılamamaktadır. Sebebi şudur:

Belediyemiz bu hususta hiçbir fedakârlıktan çekinmediği halde bu planı yapmak için mütehasşis bulunamamaktadır. Yapmağa talip olanlar da teminat vermekten ve işi müddetle takyit etmekten çekinmektedirler. Kanuna aykırı olan bu istekler nazarı itibara alınmayınca da talip bulunmamaktadır.

Belediye reisi bu iş için Ankaraya gitmiş, alâkadarlarla temaslarda bulunmuş fakat hiçbir müsbet netice alınamamıştır.

Böylece iş tam bir çıkmaza girmiş bulunmaktadır. Çünkü bütün imar işleri bu plana bağlıdır. Şimdi valinin Nafia Vekâletine yaptığı müracaatın neticesi beklenmektedir. Vekâlet bir mühendisi bu işe memur ederse Bartınlılar da memleketimizin her köşesindeki büyük imar ve inşaa faaliyetine eli kolu bağlı seyrice kalmak vaziyetinden kurtulacak, kollarını sıvayıp yurdunu güzelleştirmeye savaşırlar.

Bartınlılar, bu mütevazı dileklerinin esirgenmeyeceğine inanmaktadır.

HEMŞERİ

de birer ilk okul yapılacaktır.

Halkın okumaya şevk ve hevesi çok fazladır. Belediye yakında bulunan boş bir bina, mükemmel bir şekilde tamir edilerek konferans ve tiyatro salonu şekline sokulmuştur.

Erkek talebe yurdu gençlerin den bir grup yurdun önünde

Trakyada açılan talebe yurtları

Edirne, (İkdâm) — Edirne'de kurulan ve okuma imkânlarından mahrum yüzlerce yurd çocuğuna bu imkânları veren Trakya kız ve erkek talebe yurtları Trakyanın içtimâî bünyesine mal olmuş varlıklar sırasındadır.

Noksansız denebilecek bir mükemmeliyette idare edilen ve bilhassa köylerden toplanan zeki, müstait çocuklarla malûgazilerin çocuklarını da sinesinde barındırarak sosyal ve kültürel hareketlerimize destekleyen bu müessesede kayde değer bir disiplin ve bakımlar gözü çökmektedir.

Biri kızlara diğeri erkek talebe-yeye mahsus iki ayrı binada kurulan Trakya talebe yurtlarının bu seneki bütçesi muhtelif kaynaklardan ve bu arada bir kısmı da Türk Maarif Cemiyetinden temin edilen yardım ve gelirlerle 18.000 liralı bulmuştur. Talebeden biraz vaktü hali yerinde olanların bir kısmı ayda 5, bir kısmı da 10 lira vermek suretile müessesenin masraflarına iştirak etmektedir ki bu miktar talebe mevcudunun yüzde yirmisini teşkil etmektedir.

Öğrendiğime göre Trakya Tale-

be Yurtları önümüzdeki sene daha esash tedbirlerle biraz daha genişleyecek ve böylelikle orta tahsile devam imkânlarından mahrum daha bir çok yurd çocuğuna kucakını açacaktır.

CENUPTA

Adanada ziraat mücadelesi

Adana, (İkdâm) — Mntakamızda ziraat mücadelesi bütün hızla devam etmektedir. Havalardan kurtulmuş hasebile bu yıl hububat tarlalarında içinde fazla miktarda fare çıkmış ve mahsule hayli zararlar vermiştir. Fakat Ziraat Mücadele Teşkilâtı hemen faaliyete geçerek bu muzır hayvanlarla mücadeleye koyulmuştur. Memurlarla birlikte köylü de mücadeleye iştirak etmiştir.

Bir taraftan domuz mücadelesi devam etmektedir. Fakat fasıllarla sürük avları tertip edilmektedir. Son 15 gün vilâyet hudutları dahilinde 241 domuz öldürülmüştür.

BORSA VE PİYASA HABERLERİ

GÜNLÜK PİYASA

Hararetili satışlar başladı

Bayram ve hafta tatillerinden sonra, iki gündüner piyasa, normal vaziyete gelmiştir. Dün borsa koridorlarında her zamankinden ziyade hararetili toplantılar ve alışverişler oluyordu, çünkü kaç gündüner biriken işleri, az zaman içinde bitirmek lazımdı. Bu hararetili müzakereler arasında, ihracat maddelerimizin vaziyetini birer birer aşağıya yazıyoruz.

Mısır üzerine, hararetili müamelere olmaktadır. Çeko - Slovak yadan mısırlara karşı talepler başlamıştır. Şimdiye kadar Çeko-Slovak yadan mısırlarımıza karşı bir istek olmamıştır.

Karadeniz iskelelerinden de mısır talep edilmektedir. Mısır mahsulü bol olduğu için, gerek dış ve gerekse iç piyasaların ihtiyacını tatmin etmek kabil olacaktır.

Av derileri üzerine hararetili müameleler devam etmektedir. Dünkü haberlerimiz arasında av derisi fiyatlarının arttığından bahsettiğimiz için tekrar bu fiyatlar üzerinde durmak istemiyoruz. Çünkü dün nakarar, av derilerinde bir fark yoktur. Yaş ve kuru meyvalarımız üzerine pek az müameleler vardır.

Hububat maddelerine gelince, buğday fiyatlarında bir tahavvül görülmemiştir. Yalnız çavdar ihracatı tamamlanmıştır. Halbuki geçen sene Çeko-Slovakya, Avusturyaya bol miktarda çavdar ihraç etmiştir. Bunu hesap eden zırra, bu sene daha fazla miktarda çavdar almıştır. Şimdi köylünün stok çavdarı kalmıştır.

Keten tohumu, kuş yemi üzerine de hararetili satışlar cereyan etmektedir. Alâkadarların söylediğine göre, bu maddeler üzerinde stok kalmıyacaktır. Tiftik ve yapağı için de, aynı şey söylenebilir.

Sanayi Hareketleri

Fabrikatörlerin şikâyeti

İhracatçıları, memleketimizde ham meyva toplayan müstahşilden şikâyet ediyor. Bu husustaki bir taccirin bize söylediklerini enteresan bulduğumuz için aşağıya yazıyoruz:

— İhracat maddelerimizin temiz ve cinslerine göre, ayrılarak, ihracına çalışıyoruz. Bu yolda atılan adımlar, dış ticaretimizin kıymetini artırmıştır.

Fındık, portakal, yumurta, tiftik ve yapağı gibi mallarımızın ihraç edildiği zaman kontrol edilmesinden büyük faydalar hasıl olmuştur. Bundan dolayı memnuniyet duymamak kabil değildir.

Ham maddelerimizi yalnız ihraç ederken kontrol ediyoruz. Halbuki iç piyasaya da ehemmiyet vermek lazımdır. Bir dokuma fabrikası, yapağı aldığı zaman, cidden müşkül mevkide kalmaktadır.

Çünkü yerli fabrikalara satılan yapağılar, ihracat eşyası gibi kontrol edilmiyor. Bu yüzden, en fena ve karışık, temiz olmayan yapağıları biz alıyoruz. Halbuki bizi de, dış piyasalardaki taccirler kadar düşünmek icabeder.

Trakya yapağıları daha temizdir. Fakat Anadoludan gelen yapağıları, birer birer temizlemek fabrikalara düşen yorucu bir iştir. Bu temizleme işi yüzünden, fabrikaların masrafı da artmaktadır. Nihayet bu masraf, eşyanın maliyet fiyatına tesir etmektedir. Tabii maliyet fiyatı artarsa, satış fiyatı da artar. Tabii bu artış müstahşilkin kesesinden çıkmaktadır.

PARA BORSASI

ANKARA

7 - 2 - 939

	KAPANIŞ
1 STERLİN	5.8925
100 DOLAR	125.90
100 FRANK	3.33
100 LİRE	6.625
100 İSVİÇRE	28.435
100 FLORİN	27.895
100 RAYİSMARK	50.535
100 BELGA	21.2625
100 DRAHMİ	1.075
100 LEVA	1.555
100 ÇEKOSLOVAK	4.3175
100 PEZETA	5.8925
100 ZLOTİ	23.8075
100 PENO	24.9475
100 LEY	0.90
100 DİNAR	2.82
100 YEN	34.40
100 İSVEÇ	30.365
100 RUBLE	23.77

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türk borcu	
1938 % 5 ikramiyeli	19.40
1938 % Hazine tahvili	92.-
Ergani	19.75
Sivas-Erzurum III	10.15

SEBZE FİYATLARI

	Kuruş	S.
Bakla	40	—
Bezelye	30	—
Lahana	1	50
Pırasa	1	75
İspanak	1	50
Şalgam	1	50
Havuç	2	—
Kereviz kök	4	—
Kereviz yaprak	2	—
Enginar	5	—
Karnabahar	5	—
Yeşil salata	30	—
Pancar	2	—
Maydanoz	—	50

Piyasa Haberleri

Arabacılar toplandı

Esnaf cemiyetleri umumi heyetleri toplantılarına evvelki gündün itibaren başlamıştır. Evvelki gün ilk olarak arabacılar esnafı Eminönü Halkevinde toplanmıştır. Bu toplantıya bütün arabacılar iştirak etmiş, cemiyet idare heyetinin senelik faaliyet raporu okunmuş ve esnaf hastanesi için cemiyetin yapacağı yardım miktarı üzerinde yapılacak tetkikler, sonra bir karar itihaz etmek üzere toplantıya son verilmiştir.

Çekler konserve fabrikası kurmak istiyorlar

Çeko - Slovak yadan alâkadarlara gönderilen mektuplarda bazı müracaat ederek, memleketimizde konserve fabrikaları kurmak istediğini bildirmiştir. Bina müracaatları ehemmiyetine binaen tetkik edilmeğe başlanmıştır. Filhakika şehrimizin konserve fabrikalarına ihtiyacı varsa da bu hususta derhal bir cevap vermek imkânı bulunmamıştır.

Konserve, lokum ve helva istiyorlar

Londradan bir kısım firmalar şehrimizdeki bazı iktisadî dairelere müracaat ederek, memleketimizden meyve konserve ve lokum ve helva almak istediğini bildirmişlerdir.

Hummaî klâî hastalığı söndürüldü

Bir müddet cenup vilâyetlerinde çıkan Hummaî Klâî hastalığı yüzünden Irak hükûmeti tarafından bu mntaka mevaridatına karşı konulan tahdidat ve memnuniyet açılan mücadele sonunda hastalığın bertaraf edildiği anlaşılmış, bu tahdidat kaldırılmıştır.

EV EKONOMİSİ

Süt meselesi

Valimizin şehir işlerine dair verdiği izahatı, iktisadî meselelerle, ev idaresile meşgul bir ve ihraç gözüle okuduk. Gıda maddeleri arasında süt işinin devlet müdahalesine ihtiyacı hasıl olduğundan bahsedilmektedir. Valimizin izahatına göre, süt işi Devlet Ziraat Kurumu marifetile merkezden idare edilecektir. Şimdiye kadar süt hakkında yapılan tecrübelerden sonra bu neticeye varılmıştır.

Süt işinin devlet müdahalesine ihtiyacı olduğu aşikârdır. Şimdiye kadar süt işi serbest piyasanın mukadderatına tâbi tutulmuştur.

Bir aralık vali Muhiittin Üstün dağ zamanında süt işi bir şirket elile teşkilât altına alınmıştır. Maalesef bu tecrübe de menfi bir surette netice vermiştir. Bu şirket tecrübelerinden sonra, belediye senelerce süt işini islah etmek için tecrübelerle girişmeğe cesaret edemedi. Senelerce bu yolda tetkikat yapıldı.

Süt meselesi, ekonomik bir mesele olmaktan ziyade sıhhat meselesiydi. Süt, çocuklar ve hastalar için, ihtiyaçların yegâne gıdasıdır. Halbuki süt işi bundan ehemmiyetli bir mesele olduğu halde, en ziyade hilekârlık süt ticaretinde iktisaf etmiştir. Ekseriyetle satılan sütler, manda sütleridir.

Bir doktor arkadaşımın ifadesine göre, manda sütü yeni doğmuş çocuklar için çok muzırdır. Hazmı pek ağır olan manda sütü, çocuklara verildiği zaman, mide hastalıklarına sebebiyet vermektedir.

Çocuk hastalıkları meşgul olan doktorların izahatına göre, çocuk hastalıklarında, manda sütü büyük bir âmil teşkil etmektedir. Halbuki manda sütü, hiçbir Avrupa şehrinde istihlak edilmez, biz-

SAĞLIK

Baş dönmesi ve göz kararması deden ileri gelir?

— 4 —

35 — Vücutleri çok kanlı olanlarda, demevi mizaçta bulunanlarda da vardır.

36 — Beyinde, dimağda yerleşen frengide baş dönmesi yapar.

37 — Dış, orta ve iç kulaktaki hastalıkların hemen hepsinde baş dönmesi vardır. Çok defa kulak uğultusu ve kulak çınlaması beraber gelir.

38 — 35, 45, 50 ve hatta 55 yaşlarında bulunan ve aybaşı âdetinden kesilmek üzere olan ve artık namazsız olan yarı kadınlara hatırlarını baş dönmesi arasına sorar.

39 — Böbrek, barsak ve rahim düşüklükleri baş dönmesi yapar.

40 — Rahim ağzının tıkanması, arkaya dönmesi ve bacakların, ve kadınlara zorlukla âdet görmelerinde de baş dönmesi eksik olmaz.

41 — Hazımsızlığa, mide bozukluğuna uğrayanlarda ya aç oldukları zaman veyahut yemekten kalktıktan hayli zaman sonra baş dönmesi gelebilir.

42 — Vücutleri kuvvetli olan yeleri sağlam, kanlı ihtiyaralarda baş dönmesi arasında zühür eder. Dimağa, beyine doğru kan hücumunu hatırlatır.

43 — Damarlarında hali bidden ziyade kan bulunan insanlarda herhangi bir işi, sinirlikle, hiddetle, pek büyük mesail ile, uğraşmakla ve acele acele yapılarla baş dönmesi çok olur. Eğer bu mizaçta bulunanlar ve «erkeklik kudretine ve hayat zevkine» malik olan kanlı ve şımanlar, yaşlılar (çiftleşmek) işini bile gayet yavaş yavaş ve soğukkanlılıkla yapmalıdırlar. Eğer bu tarzda hareket etmeyip genç gibi şiddetle muamele ederlerse, kuvvetli baş dönmesiyle beraber çok defa nûral veya kalp sektisi gelebilir.

44 — Boylarının uzunluğuna nisbeten 15, 30, 50 kilodan ziyade vücutlerini şımanlatan, duba veya büyük fiçı gibi şıko olan insanlarda baş dönmesi, göz kararması çok defa vardır. Hele çok şarap içen bütün damarlarını fena kan ile doldurursa, ense, boynu 4-5 katmedil olursa, kalbi çok yağlanarak ötekiz yürekli kanlı dar büyür, şah damarları sertleşir, ve bütün damarları yağlılığın tesirile sıkışarak kan hali tabii derecesinde cerevelân edemez. Dönemez. Akciğerlerin lâstik kuvveti de azalacağından çok şiddetli baş dönmeleri, nefes darlığı, çarpıntı ve göz kararması arttıkça artar. Ölüme doğru koşar.

— SON —

Lokman HEKİM

Hatay malları nasıl ihraç edilecek

Hatay hudutları içinde muhtelif menşeli mallar ve herhangibir surette manipülasyon görülen iptidai maddelerin Hatay hudutlarından harice ihraçı birtakım şartlara tâbi tutulmuştur.

Bu defa görülen lüzum üzerine bu gibi mallar Hatay menşeli harice ihraç edilmesine müsade edilmiştir. Bunun için icap eden beyannameler kazalarda Kaymakam ve Belediye Reisleri tarafından tasdik edilecek ve şahadetnameler de Hatay Vekiller Heyeti karârile Antalya ve Iskenderiye hususi komisyonları tarafından verilecektir.

de ise, sütçülerin ekserisi mandı sütünü, «koyun sütü» diye satıyorlar.

Süt meselesini hallederken, manda sütünü de menetmek lazımdır.

MAKASDAR SELÂMI
Büyük İtina İle Seçilen
Kupon Kumaşlarını Görmeden
Elbise yapmaya karar vermeyiniz.

BAHÇEKAPI

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu
DÖRDÜNCÜ KEŞİDE

11 - Şubat - 1939 dadır.
Büyük İkramiye 50.000 Liradır.
Bundan 15,000
Başka 12,000 Liralık
10,000 İkramiyelerle
20,000 ve 10,000

Liralık İki Adet Mükâfat Vardır.

Bu tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mes'ut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

İSMET İNÖNÜ
ALBÜMÜ
HAYATI - ESERLERİ

Millî Şefimizin 72 Büyük Resimleri ile ve
Değerli Muharrirlerimizin Cümhuretisimiz
Hakkındaki Yazılarile Çıktı.

YAZISI OLANLAR:

HÜSEYİN CAHİT, PEYAMI SAFA,
M. TURHAN TAN, ABDİN DAVER

25 BÜYÜK SAYFA 30 Kuruş

MÜHİM BİR TAVSİYE

Baş, Diş ve Romatizma ağrılarına,
Nezle, grip ve soğuk algınlığına
karşı tesirini en çabuk gösteren en mühim ve kat'i ilaç

Neokürin dir.

İSTANBUL HALK SANDIĞI T. A. Ş.
ESNAF

KÜÇÜK TÜCCAR ve SAN'AT ERBABINA
KREDİ AÇAR

ve mesleklerine müteallik her nevi
Kolaylıklar Gösterir

Bilûmum Banka Muamelâtı Yapar
Mevduat Kabul Eder

Adres: Sirkeci Büyük Postahane Sırasında No. 7-9

Yeni Neşriyat

KÖYÜN DOKTORU

Dr. Rükneddin Fethi (Köy Eğitimci) muhtarları sağlık çavuşları için Köyünün Doktoru adıyla çok istifadeli bir kitap neşrederek büyük bir ihtiyaca karşılık vermiş bulunuyor. Çığır kitabevi tarafından basılmıştır. Köy ve köylü sağlığı olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır.

Dr. Hafız Cemal (LOKMAN HEKİM)

Muayenehanesi saatleri: Pazar hariç her gün 2.5 - 6, Salı, Cumartesi 12 - 2.5 fıkara.

İstanbul Belediyesinden

19/1/1939 tarihinde ihalesi yapılmak üzere ilân edilen Kasımpaşa Küçük Piyale mahallesinin Mektep sokağında Vilâyet malı Abdülkadir Çavuş mektebinin 15 lira senelik bedelle kiraya verilmesi hakkındaki artırmaya giren bulunmadığından 20/2/1939 Pazartesi gününe uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler bir lira 13 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble birlikte yukarıda yazılı günde saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (755)

Arada büyük fark var

Pertev çocuk pudrası, şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklit edilmemiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk ciltleri için hazırlanmış olması ve terkinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman vücutlu yaşlı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudun iltihallerinde ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

Onu diğer (Talk Pudra) larile karıştır-
adı mayınız

IKDAM

Abone Şartları

	DAHİLİ	HARİCİ
Senelik	1200 Kr.	2300 Kr.
6 aylık	600 Kr.	1650 Kr.
3 aylık	300 Kr.	800 Kr.

TEK SÜTUN SANTIİMİ

Birinci Sahife	400 kuruş
İkinci Sahife	250 kuruş
İç sahifeler	50 kuruş
7 - 8 inci Sahifeler	30 kuruş

Bütün bir sahife veya yarım sahife ilân için idare ile görüşülür.

DİKKAT

Gazetemize ilân vermek isteyenler gerek doğrudan doğruya gazetemiz idarehanesine veya ilânat şirketlerine müracaat edebilirler.

Sahip ve Müdürü: Ali Naci KARACAN
Umumi Neşriyatı İdare Eden Yazı İşleri Müdürü: M. Rasim ÖZGEN
Basıldığı Yer: Son Telgraf Basımevi

Bahçe ve Gül Meraklılarına :

127 çeşit yediveren etiketli Avrupa gülleri, çok çeşit çamlar, Salon yeşillikleri, süs ağaçları, V. S... 25 senedenberi fidancılık ve gülecülük ile meşgul Ortaköy Fıdancı Vasil. Katalogumuzu istiyene gönderiyoruz.

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli Lira Kr.	Yüzde 7,5 teminat Lira Kş.	Eksiltme şekli
Cekovil malzemesi	8 kalem sif H. Paşa	4900.—	345.—	Açık 14
Muh. mürekkep ve Vernik	2200 kilo	2190.—	164.25	" 16
Baskıl "100 kiloluk,,	1 adet sif	800.—	60.—	" 15
Eczayı Tibbiye	75 kalem	643.—	48.28	" 15

I — Cinsleriyle miktarları yukarıda yazılı malzeme açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

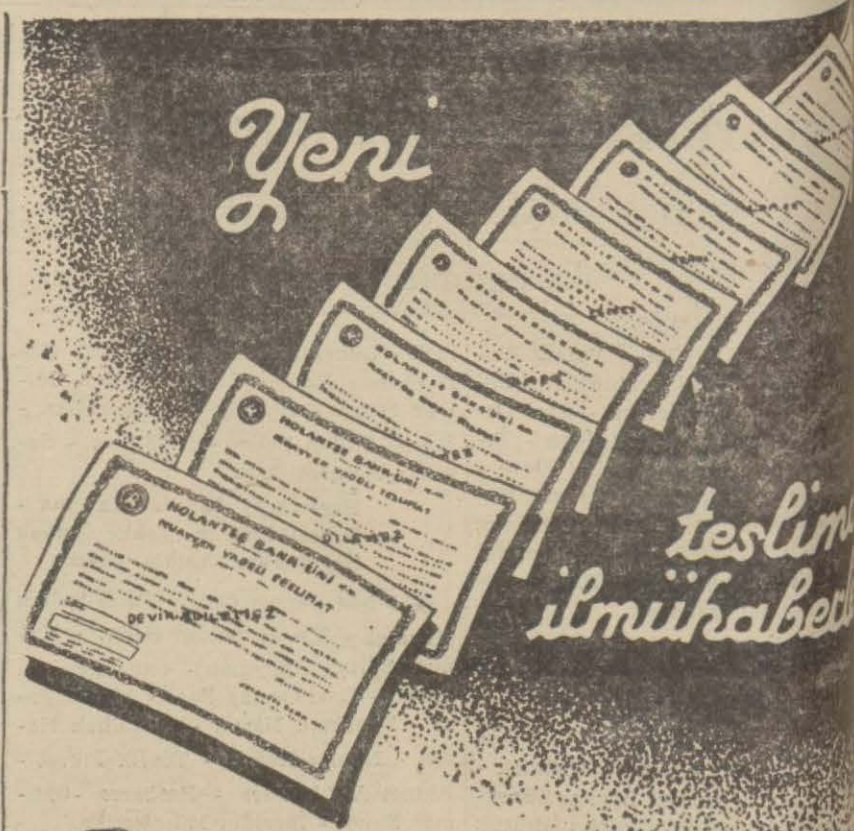
II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hıızlarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 16/2/1939 tarihine rastlayan Perşembe günü hıızlarında yazılı saatlerde Kabataşta 14

IV — Şartnamelerle listeler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Dekovil malzemesi eksiltmeye girmek isteyen firmanın fiatsız tekliflerini, verecekleri malzemenin profillerini, detay resimlerini, eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar

Umum Müdürlüğü Tuz fen şubesine vermeleri ve eksiltmeye girebilmek için tekliflerinin bulunmuş mutazammın bir vesika almaları lazımdır. *625*

HOLANTSE BANK N.V.

ANNELEER, DİKKAT:

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından, hayvanlardan. Bunlar ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Eksiriyetle çocuklarda bulunur.

Halsizlik, kansızlık, hazımsızlık, karın ağrıları, karın şişmeleri, burun, makat kaşınması, ishal, oburluk, baş dönmesi, salya akması, sarıya benzer sinir halleri, gece korkuları, görmede, işitmede bozukluk hep bu kurtların tesiridir.

İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ

Bu kurtların en birinci devasıdır. Büyük ve küçükler emel-yet ve itimatlı verilir. Her çocuk seve seve yer. Çocukların za senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Aile doktorunuza danışınız.

DİKKAT: Kullandıktan yirmi dört saat sonra solucanlar düşmezse çocuğunuzda solucan olmadığına itimat ediniz. Sıhhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Kullanış tarzı: Bir bisküvit çizgi ile beş müsavi kısma ayrılır. Büyüklere: Gece yataırken iki kutu bisküvit, çocuklara: 10 - 15 yaşına kadar bir kutu, 10 yaşından aşağı çocuklara her yaş için gece yataırken bir çizgi bisküvit verilir.

Fiati her eczanede 20 kuruştur. (İSMET) ismine dikkat.

Çünkü ASPIRİN senelerden beri

her türlü soğukalgınlıklarına ve rılara karşı tesiri şaşmaz bir olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için lütfen Bayer markasına dikkat ediniz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI